

LAPINKÄVIJÄ

Nuuksion Pitkäjärvi

Rakkaudesta retkeilyyn
www.lapinkavijat.fi

HELSINGIN SEUDUN
LAPINKÄVIJÄT RY

4/2021

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsenlehti

Karjakaivon alamaja
WGS84 60° 17.911' 24° 35.090'

Karjakaivon ylämaja
WGS84 60° 17.873' 24° 35.004'

Kukasmaja
WGS84 67° 42.708' 24° 19.830'

Goados
WGS84 67° 42.679' 24° 19.823'

www.lapinkavijat.fi

Kansikuva: *Sakari Palo*
Nuuksion Pitkäjärvi 28.11.2018

 Olemme Facebookissa
Helsingin Seudun Lapinkävijät

ISSN 0788 - 625X

 Olemme Instagramissa
helsinginseudunlapinkavijat

Sisältö

3	Pääkirjoitus	20	Menneitä
5	Toiminta	34	Tietoaivi
10	Kimppakyydit ja kilometri korvaus	35	Kukasjärven myyttinen historia II
11	Loma	39	Kirjareppu
14	Matkojen peruutusehdot	42	Rinkan pohjalta
15	Ajankohtaista	45	Jäsenedut
17	Toimintakalenteri 2022	46	Yhdistystiedote

PKIRJOITUS

Yhdistys täyttää 50 vuotta 2023 ja on jäsenmäärällä mitattuna paremmassa kunnossa kuin aikoihin. Lehden ilmestyessä uskon jäseniä olevan yli 900. Jäsenmäärän kasvun on mahdollistanut runsas ja kiinnostava toiminta. Kiitos toiminnasta kuuluu sekä aktiivisille järjestäjille että osallistujille – kaikille jäsenille. Uutuutena osa toiminnasta löytyy myös suorana tai tallenteena verkosta – www.lapinkavijat.fi toimii porttina kaikkeen toimintaan.

Toiminnan lisäksi tukikohdat kiinnostavat jäseniä. Nuuksion tukikohdallemme, on tärkeä merkitys yhdistyksellemme ja Kukasjärvi ympäristöineen – sulana tai jään ja lumen peittämänä – siintäneen jäsenistön mielissä. Saadaksemme näkyvyyttä ja sitä kautta uusia jäseniä ja voimia ylläpitää toimintaamme, olemme tehneet yhteistyötä sopivien kumppaneiden kanssa. Kumppaneina verkostossa on mm. Kavtsi ja Haltia, sekä aikaisemmin Suomen luonnonsuojeluliitto, Nuuksion kansallispuisto ja Metsähallitus.

50 vuotta on kunnioitettava ikä harrastukseen perustuvalla yhdistykselle. Ikääntyessä voi myös tulla pientä kremppaa. Lapinkävijöissä kremppa näytetään ainakin Karjakaivon puuvaraston pienemisenä. Puuhuolto on taitokohdassa, kun emme ole muutama vuoteen saaneet talkoilla puita kaupungin metsistä. Kansallispuiston rajalla on kaadettuja puita ja ne pitää saada ensi talvena talkoiltua alamajalle. Lumitilanne voi toki aiheuttaa oman haasteensa talkoille. Jos sinulla on ideoita miten voisimme saada lisää puita talkoilla, niin kannattaa olla yhteydessä Karjakaivon isäntään, hallituksen jäseniin tai puheenjohtajaan. Kannustaaksemme vieraita jäseneksi ja varautuaksemme puuhuollossa mahdollisesti tapahtuviin muutoksiin muutimme hieman Karjakaivon käyttömaksuja.

Yhdistyksen alkuaikoina osa jäsenmaksusta meni Suomen Matkailuliitolle mikä heikensi yhdistyksen toimintamahdollisuuksia. Matkailuliitto teki konkurssin vuonna 2001 ja siitä lähtien yhdistys on toiminut omillaan. Itsenäisenä meidän on hyvä jatkaa kohti viidenkymmenen rajapyykkiä ja siitä eteenpäin.

Markus Pyhälä, pj
[markus.pyhala\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi)

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa: helmikuun puolivälissä, toukokuun puolivälissä, syyskuun alussa ja joulukuun alussa

Vastaava toimittaja: *Soile Taskinen,* tiedotustk(at)lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta: *Reijo Blomberg,*
Raija Hentman, Sakari Palo.

Taitto: *Sakari Palo*

Aineisto: seuraavaan lehteen 15.1.2022 mennessä
lehti(at)lapinkavijat.fi

Ilmoitukset:

1/1 sivu 200 €
1/2 sivua 110 €
1/4 sivua 60 €

Neljästä peräkkäin julkaistusta samasta ilmoituksesta veloitetaan vain kolmen hinta. Mediakortti osoitteessa, www.lapinkavijat.fi

Painopaikka: TKP Print-Vantaa
Kielotie 20, 01300 Vantaa,
(09) 415 9 5400

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

SAKARI PALO

Sipoonkorpi 15.11.2011

Haluatko liittyä jäseneksi

www.lapinkavijat.fi>Jäseneksikö ?>Liittymislomake

Tai ota yhteys:
[jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat(at)lapinkavijat.fi)

Helsingin Seudun Lapinkävijät noudattavat järjestämässään tilaisuuksissa yleisiä korona-ohjeita. Tarkista eri tapahtumien tilanne tapahtuman vastuhenkilöltä.

JOULUKUU

JOULUKUU

JOULUKUU

JOULUKUU

Ma 6.12. klo 11.00 Itsenäisyyspäivän kävely

Aloitamme kävelyn Haltian parkkipaikalta bussin tulon jälkeen. Kohteena Karjakaivon lähimetsät ja sieltä saunomaan Karjakaivolle. Kesto n. 3 tuntia. Mukaan tarvitset eväät, juomaa, saunavarusteet ja lampun. Vastuhenkilö ja bussin aikataulutiedot ilmoitetaan netissä lähempänä tapahtumaa.

La 11.12. klo 10–17 Karjakaivon talkoot, joulusauna ja -puuro
Puuhommia ja muuta tekemistä, jotkut ovat onnistuneet poimimaan suppilovahveroitakin. Hyräilyä voi harrastaa ja laulaa yhdessä. Otetaan toisemme ja alueellinen ohjeistus huomioon. Avannon voi tehdä, josko jääpeite on jo muodostunut.

Omaa evästä mukaan. Saunan jälkeen saadaan joulupuuroa, tee tai kahvi. Omassa repussa voi tuoda tarjottavaa toisillekin. Vastuhenkilö: *Kaisa Peuramäki*, 050 353 7637.

TAMMIKUU

TAMMIKUU

TAMMIKUU

TAMMIKUU

Ma 17.1.2022 klo 18–20 Ankarat avotunturit: Retkikunnat jäisille lakeuksille

Lapinkävijöiden ja Tunturikerho Kavtsin yhteinen kerhoilta
Töölön kirjasto, Topeliuksenkatu 6, Helsinki, Mika Waltari-Sali, 4. kerros

Nina Teirasvuo on yksi Ankarien avotuntureiden oppaista. Hän on opastanut retkikuntia niin pohjoisen tuntureilla kuin Grönlannin jäätikön yli. Nina kertoo meille Ankarien avotuntureiden retkikunnista mm. Grönlantiin ja Islantiin, ja miten retkille valmistaudutaan. Lisäksi Nina antaa vinkkejä, miten huomioida turvallisuus omalla talviretkellä tai -vaelluksella puuttomalla seudulla. Varusteet tukevat, mutta taidot takaavat onnistumisen.

Mika Waltari-Sali on käytössämme klo 17.00 alkaen, esitelmä alkaa klo 18.00. Tilaisuus on kaikille avoin, tervetuloa, tuo mukaan myös ystäväsi!

Vastuuhenkilö *Annu Koistinen*, 050 326 6960.

To 18.1. klo 17.30 Täydenkuun otsalamppuretki Keskuspuistossa

Paloheinän maja, Pakilantie 124, Helsinki

Talven tulosta riippuu, millaisen reitin Haltialan metsissä kierrämme, mutta aikaa saadaan kulumaan pari kolme tuntia. Eväät, istuinalusta, otsalamppu ja säänmukainen vaateus kuuluvat asiaan. Yksityiskohdat tarkentuvat lähempänä tapahtumaa, mutta tiedossa on leppoisaa menoa.

Ilmoittaudu *Raija Hentmanille* ensisijaisesti sähköpostitse (raija.hentman(at)nic.fi) tai tekstarilla (vain jos ei ole sähköpostia) numeroon 0400 380 606 viimeistään 16.1.2022. Tarkentavia tietoja lähetetään sähköpostilla päivää ennen tapahtumaa. Retki on avoin kaikille HSL:n jäsenyydestä riippumatta.

Ti 25.1. klo 18–20 Ruotsin ja Norjan retkeilymahdollisuudet Rikhardinkadun kirjaston Ture-sali, Rikhardinkatu 3

Naapurimaissamme retkeilykulttuuri alkoi hyvän matkaa 1800-luvun puolella, jolloin myös perustettiin Svenska Turistföreningen ja Den Norske Turistförening. Kummassakin maassa on mittavat merkittyjen reittien verkostot sekä järjestöjen tupaverkostot puhumattakaan mahtavista vaellusmaisemista. Ruotsin ja Norjan retkeilykulttuuri eroavat suomalaisesta retkeilykulttuurista. Miten, sitä valaisee *Raija Hentman* sanoin ja kuvin esitellen samalla muutamia vaelluskohteita. Maksuton tapahtuma on avoin kaikille.

Lisätietoja antaa *Raija Hentman*, puh. 0400 380 606.

La 29.1. Perhetapahtuma Karjakaivolla

Tervetuloa kaikki lapsiperheet Karjakaivolle viettämään mukavaa talvipäivää yhdessä! Jos haluat kulkea Haltialta Karjakaivolle yhdessä, niin tapaamme klo 10.30 Haltialla. Karjakaivolle voi tulla myös aiemmin tai myöhemmin omaan tahtiin (jätetään ajotien portti auki).

Karjakaivolla tapahtuvan toiminnan alustava aikataulu: n. klo 11–13 lounas omilla eväillä, klo 13–16 retkeilyä/muuta puuhailua sään mukaan, klo 16→ saunomista. Tapahtumaan ei tarvitse ilmoittautua, mutta kerro etukäteen, jos haluat kulkea yhdessä Haltialta Karjakaivolle. Tervetuloa! Lisätietoja *Kaisu Vuokko* sähköposti [kaisu.vuokko\(at\)iki.fi](mailto:kaisu.vuokko@iki.fi) tai 050 398 7928.

HELMIKUU

HELMIKUU

HELMIKUU

HELMIKUU

Ke 2.2. klo 17–18 Kerhoilta: Kotiinpaluu-näyttely Kansallismuseossa

HUOMAA POIKKEUKSELLINEN AIKA JA PAIKKA!

Suomen kansallismuseo, Mannerheimintie 34

Mäccmõš, maccâm, máhccan – kotiinpaluu -näyttely juhlistaa Kansallismuseon kokoelmassa olleiden yli 2 000 saamelaisesineen palautusta Saamenmaahan ja Saamelaismuseum Siidan haltuun vuonna 2021. Kansallismuseon sivuilla näyttely esitellään seuraavasti: "Näyttelyn sisältö koostuu noin 140 saamelaiskokoelman esineestä. Tämän lisäksi esillä on arkistoaineistoa, valokuvia ja saamelaisten taiteilijoiden teoksia. Suomen kansallismuseon saamelaiskokoelma on muodostunut noin 170 vuoden keruutoiminnan myötä vuosina 1830–1998. Eri aikoina kokoelmaan hankitut esineet heijastavat oman aikansa ja keraäjiensä käsityksiä ja arvoja. Näyttely nostaa esille kulttuuriperinnön merkityksen ihmiselle ja identiteetille, ja saa pohtimaan kulttuuriperinnön hallinnan merkitystä ja omistajuutta."

Perinteisen kerhoillan sijaan tutustumme opastetulla kieroksella näyttelyyn. Tämä on mainio tilaisuus saada tietoa Euroopan ainoasta alkuperäiskansasta. Yhdistys maksaa opastuksen ja kerhoiltaan ilmoittautuneet itse sisäänpääsymaksun (14 €/10 €).

Ilmoittautumiset vain sähköpostitse Raija Hentmanille, raija.hentman(at)nic.fi **ehdottomasti viimeistään tiistaina 25.1.22**, sillä opastus on varattava viikkoa ennen. Mukaan pääsee ilmoittautumisjärjestyksessä. Paikalle on syytä saapua ajoissa maksamaan oma sisäänpääsymaksu, sillä opastus alkaa tasan klo 17 eikä mattimyöhäisiä odotella. Museo sulkee ovensa kello 18.

To 17.2. klo 18–20 Karttojen maailma ennen ja nyt
Rikhardinkadun kirjaston Ture-sali, Rikhardinkatu 3
Vaeltajalle ja suunnistajalle kartat ovat välttämättömät. Ne sisältävät paljon tarpeellista ja hyödyllistä informaatiota. Karttojen sisällön ymmärtäminen on tärkeää, mutta kiinnostavaa on myös pohtia miten kartat ovat kehittyneet ajassa. Miten kartat ovat syntyneet? Miten niitä on ennen laadittu? Miten niitä nykyään tehdään? Näihin kysymyksiin pureudutaan illan koulustilaisuudessa.

Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1/2022. **Ilmoittautuminen** viimeistään 15.2. Leena Storgådsille, leena.st007(at)gmail.com. Vastuuhenkilö *Leena Storgårds*, puh. 040 809 5885.

Pe 18.2. klo 18 Kuutamolumikenkäily Nurmijärvellä Myllykosken lähimaastoissa

Kokoonnumme Myllykosken parkkipaikalla klo 18 (Hämeenlinnanväylältä käännytään Nurmijärven liittymässä Sipoonentielle itään. Parkkipaikka on heti Vantaanjoen ylittävän sillan jälkeen tien pohjoispuolella).

Lumikenkäilemme n. 3 tunnin ajan, välillä tai lopussa evästytyt tulipaikalla. Sään mukainen varustus taukotakkeineen, otsalamppu, omat eväät.

Tiedustelut ja **ilmoittautumiset** iltaisin *Airi Harjulalle* 050 341 3070.

Mahdollisuus vuokrata (5 €) Airilta muutamat lumikengät. Ilmoita mahdollisuudesta tarjota kyytiä esim. Kivistön asemalta. Jos ei ole lunta, kävellään ilman lumikenkiä.

Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

La 19.2. klo 11–16 Talkoot ja lauantaisauna Karjakaivolla
Etsitään ja siirretään viimeisetkin puut tontilta sekä pilkotaan puut pesien kokosiin mittoihin. Eväitä mukaan.
Yhteisruokailun jälkeen on mahdollisuus saunomiseen.
Vastuuhenkilö ilmoitetaan ennen tapahtumaa.

Pe 25.2. klo 17 Lumikenkäily Mustavuorella
Kokoonnumme n kahden tunnin lumikenkäilyyn Mustavuoren parkkipaikalla (Itäväylän varressa Kallvikintiestä n. 700 m päässä Porvooseen päin). Sään mukainen varustus, otsalamppu, lämmintä juomista.

Tiedustelut ja **ilmoittautumiset** iltaisin *Airi Harjulle* 050 341 3070.

Mahdollisuus vuokrata (5 €) Airilta muutamat lumikengät. Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

MAALISKUU

MAALISKUU

MAALISKUU

MAALISKUU

TULEVIA

Ke 2.3. klo 18–20 Kevätkokous ja kerhoilta

Pasilan kirjaston 2. kerroksen auditorio, Rautatieläisenkatu 8, sisäänkäynti Kelloilta 9:n puolelta

Kevätkokouksen virallisen ohjelman jälkeen kuulemme kiinnostavan esitelmän. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1/2022.

La 5.3. klo 11 Lumikenkäretki Usmissa

Kokoonnumme ns. kokopäivän lumikenkäretkelle Usminjärven uimarannan parkkipaikalla, Usminjärventie 206, klo 11. Lumitilanteesta riippuen selviää reitin pituus, mutta vietämme useamman tunnin nauttien Usmin vaihtelevista maastoista ja evästellen nuotiolla. Sään mukainen varustus taukotakkeineen ja vaihtokäsinein, tukevat kengät, säärystimet, istuinalunen, omat eväät.

Tiedustelut ja **ilmoittautumiset** iltaisin *Airi Harjulalle* 050 341 3070.

Mahdollisuus vuokrata (5 €) Airilta muutamat lumikengät. Jos ei ole lunta, kävellään ilman lumikenkiä. Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

Ke 9.3.2022 klo 18–20 Retkeilijän ensiaputarvikkeet ja lääkkeet

Vaikka olisit käynyt monet ensiapukurssit, joudut reppua pakatessa konkreettisesti miettimään, mitä ensiaputarvikkeita ja lääkkeitä oikein tulisi olla mukana. Monikäyttöisyyttä on hyvä miettiä, sillä turhaa kannettavaa ei kannata ottaa. Jotkin tarvikkeet voisivat olla ryhmän yhteisiä.

Terveystenhoitaja *Airi Harjula* opastaa meitä harkitsemaan ja hankkimaan asianmukaiset tarvikkeet.

Vastuuhenkilö: *Joanna Kurki*, 040 572 7508, joanna.kurki(at)gmail.com. Tarkemmat tiedot kurssista Lapinkävijässä 1/2022.

Kimppakyydit ja kilometrikorvaus

Kun Lapinkävijöiden retkelle lähdetään kimppakyydein, kyydin antaja ja kyydin saaja voivat käyttää seuraavaa laskutapaa korvauksen määrittelyyn: kilometrit kertaa 0,25 euroa jaettuna autossa olijoiden määrällä kuljettaja mukaan lukien.

Retkelle ilmoittautuva kertoo samalla kyydin tarpeesta tai montako voi ottaa kyytiin sekä missä päin asuu. Vetäjä jakaa listan tarjoajista ja tarvitsijoista yhteystietoineen, mutta ei muuten osallistu kyytien järjestelyyn.

Kyydin tarvitsija ottaa yhteyttä kyydin tarjoajaan.

Asianosaiset sopivat reitin varrelta kohdan, josta kyydin antaja poimii kyytiläiset autoonsa.

Mikäli kyydin tarjoaja joutuu perumaan osanottonsa, hän ilmoittaa siitä vetäjälle sekä niille henkilöille, joille on luvannut kyydin. Vastaavasti myös kyydin saaja ilmoittaa perumisensa sekä vetäjälle että kyydin antajalle.

LOMA

LOMA

LOMA

LOMA

LOMA

Lomaviikoille ja vaelluksille osallistuminen edellyttää joko HSL:n tai yhteistyökumppanijhdistysten jäsenyyttä.

Kukasjärven vapaalaskuviikonloppu 16.–20.2.2022

Jos haluat nauttia koskemattomasta puuterilumesta ja Lapista kiireisten sesonkien ulkopuolella, niin tämä rento vapaalaskuviikonloppu sopii sinulle! Viikonloppu sopii myös vapaalaskuun tutustumiseen.

Matkustusaikataulu: Matkaamme Helsingistä klo 19.29 Rovaniemelle yöjunalla IC 265. Juna on Rovaniemellä 17.2. klo 7.29. Jatkamme Rovaniemeltä auto(i)lla kohti Kukasjärveä. Matkalla käymme lounaalla ja kaupassa sekä luultavasti laskemassa jossain. Paluu 20.2. Rovaniemeltä yöjunalla IC 274 klo 20.57. Helsingissä olemme 21.2. klo 9.15. Juniin/junista voi nousta myös väli-asemilla. Jokainen osallistuja hankkii junalippunsa itse. Ylimääräisiä lippuja voi kysellä retken vetäjältä eli Markukselta. Ennen lippujen ostamista varmistu Markukselta, että retkellä on tilaa ja ettei aikatauluihin ole tullut muutosta. Jos haluat osallistua, mutta juna-aikataulut eivät sovi sinulle tai jos aiot tulla muulla kuin junalla, niin ole myös silloin yhteydessä Markukseen, että tiedät mistä pääsee mukaan mäkeen.

Hinta-arvio autottomalle: 150 € ja omalla autolla liikkuvalla 50 €. Hinnat sisältävät majoituksen, aamupuuron ja kahvin, saunat sekä kyydin junalta ja junalle. Junaliput tai muun kyydin Rovaniemelle (tai Kittilään) osallistujat järjestävät itse samoin kuin tarpeet yhteispäiväiselle. Tarkemmat ohjeet ja ohjelman saat ilmoittautumisen jälkeen.

Ilmoittaudu nopeasti ja rohkeasti mukaan! Retkelle otetaan n. 6 osallistujaa. Ohjelmaa voidaan muokata osallistujien toiveiden ja sään mukaan. Kysele tarvittaessa lisää!

Sitovat **ilmoittautumiset** 20.1. mennessä *Markus Pyhälälle*; markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi tai 040 419 0967.

Talvihuoltoviikko 19.–26.3. 2022

Lähde Lappiin nauttimaan talvesta ja erämaa-alueen rauhasta! Isännät ovat Kukasjärvellä huoltohommissa. Majaan mahtuu kymmenen talvesta nauttivaa ulkoilijaa, jäseniä ja heidän vieraitaan. Huoltoviikolla talvi on yleensä parhaimmillaan! Kukasjärvi ympäristöineen tarjoaa monipuoliset mahdollisuu-

det. Majan ympärillä aukeaa umpihanki siitä nauttivalle, ja koneladullekin pääsee. Ylläksen laaja latuverkko on parin kilometrin päässä. Matkaan kannattaa ottaa myös isosompaiset saavat, jos sellaiset omistaa. Isännät ja kokeenemmat vieraat neuvovat tarpeen mukaan ensikertalaisia tai muuten tiedonjanoisia. Retkiseuraakin voi löytyä. Sauna lämpenee joka ilta.

Ilmoittautumiset, lisätiedot ja aikatauluneuvot *Markus Pyhälä*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi tai 040 419 0967. Majoitus on maksullinen.

Ylläksen hiihtoviikko Äkäslompolossa 1.–10.4.2022

Ylläksen maisemat kutsuvat jälleen kiertämään tuntureita. Majoituspaikoissa Ylläskieppi (Kieppi 3 ja 4) sekä Risto Joensuu (Vimpa, Kielas, rivitalon pääty) on 34 petipaikkaa. Huoneet ovat pääosin 2hh, osa 3hh ja osa parvipaikkalla. Pyyhkeet ja liinavaatteet kuuluvat majoitukseen. Jokaisessa majapaikassa on sauna, suihku, 1–2 wc:tä, perusastiasto, ruoan valmistukseen tarvittava välineistö, jääkaappi ja TV.

Matkan hinta on 400–450 € sisältäen junamatkat Hki–Kolari–Hki makuupaikalla ja bussikuljetuksen Kolari–Äkäslompolo–Kolari sekä majoituksen. Hinta täsmentyy, kun VR antaa tietoja. Maksutiedot ilmoitetaan osallistujille tammikuussa.

Ylläshuminan ruokatarjous (7 vrk): aamiainen ja päivällinen 434 €, aamiainen 147 €, päivällinen 308 €. Alle 13-vuotiaat puoleen hintaan. Kerro ilmoittautumisen yhteydessä, valitsetko jonkin Ylläshuminan ruokailuvaihtoehdon. Se laskutetaan osallistumismaksun yhteydessä. Ylläshuminan ruokailuihin ei voi ilmoittautua myöhemmin. Ylläshuminan pubista voi saada pientä suolapalaa ilman etukäteisilmoittautumista.

Äkäslompolon palveluista, tapahtumista yms. löydät tietoa osoitteessa yllas.fi. Aikataulutiedot ja mahdolliset tarkennukset kerrotaan ilmoittautuneille ja lehdessä 1/22.

Ilmoittautuminen 31.12.2021 mennessä *Juha Karsikkaalle*, 040 548 1250, juha.karsikas(at)icloud.com

Hiihtovaellus Pältsalle 2.–10.4.2022

Ruotsin ja Norjan suurtunturit jurottavat käsivarren mitan päässä Kilpisjärveltä ja niiden ääriviivat tervehtivät kaikkia matkalaisia, jotka laskeutuvat maantietä kohti Ala-Kilpisjärveä. Kevättalven leppoisa ahkiovaellus suuntaa Kilpisjärveltä reittiä Retkeilykeskus–Kuohkimajärvi–Gappohytta–Pältsa stugan–Pältsan laakso–Gappohytta–Kuohkimajärvi–Retkeilykeskus.

Päivämatkat ovat 6–14 km.

Lähtiessä ja palatessa yövytään Kilpisjärven retkeilykeskuksessa. Matkan varrella yövytään tuvissa, Pältsalla vietetään tupaöiden välissä yksi telttayö Pältsan ja Moskogaisen välisessä laaksossa. Siis helppo tapa tutustua talvivaellukseen ja saada kokemusta myös talvitelttailusta. Lapinkävijöillä on vuokrattavia ahkioita. Mukaan mahtuu 7 vaeltajaa. Vaellus toteutuu, jos lähtijöitä on 3. Ennakkopalaverissa käydään läpi varustautumista ja muita yksityiskoh-tia vaelluksesta.

Matkan hinta ja muita tietoja Lapinkävijässä 1/2022. VR:n ryhmämatkojen varausehdot ovat niin huonot, ettei ryhmälippua kannata ottaa näin pienelle porukalle. Oma matka pohjoiseen kannattaa hankkia mahdollisimman aikaisin, sillä hiihtosesonki on erittäin varattu. Ryhmä kokoontuu Kilpisjärvelä lauantaina 2.4. ja paluumatkalle lähdetään sunnuntaina 10.4.

Ilmoittautumiset viimeistään 6.3.2022 *Raija Hentmanille* sähköpostiin [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi). Laita mukaan myös puhelinnumerosi. Raijalta voit kysellä lisätietoja numerosta 0400 38 06 06.

Mikäli lähtijöitä on enemmän kuin 7 henkeä, on mahdollista toteuttaa toinen vaellus 10.–18.4. Käsivarressa reitillä Meeko–Porojärvi–Tenomuotka–Raittijärvi–Terbmis–Kilpisjärvi. Aloituspaiikkaan siirryttäisiin kelkkakyydillä, majoitukset ovat autiotuvissa ja teltoissa. Päivämatkat vaihtelisivat 10–16 kilometriin. Paluumatkalle lähdettäisiin pääsiäismaanantaina 18.4.

Päiväretkiviikko Ilomantsissa la 4.6.- la 11.6.2022

Viikon aikana tutustumme päiväretkillä Ilomantsin luontoon, joka on soiden, vaarojen, harjujen, aarnimetsien ja vesistöjen muodostama kokonaisuus. Pati-koimme poluilla Petkeljärven kansallispuistossa, Susitaivalta, Tapion taivalta ja Taitajan taivalta. Lisäksi tutustumme karjalaisen kulttuurin erityispiirteisiin, sota- ja teollisuushistoriaan, manner-EU:n itäisimpään pisteeseen sekä Hermannin viinitorniin.

Päivittäin patikoimme 10–15 km. Retken hinta on n. 200–250 €. Hinta tarkentuu, kun tiedämme osallistujamäärän (max 19) ja majoittumisjärjestelyt. Hintaan sisältyvät paikalliskuljetukset Joensuusta Ilomantsiin tulopäivänä ja takaisin Joensuuhun lähtöpäivänä sekä päivittäiset kuljetukset Ilomantsissa, majoitus Petkeljärvi Centerissa neljän hengen huoneissa ja oppaan palvelut. Huoneita on varattu kuusi ja jokaisessa on kaksi kerrossänkyä (mahdollista varata kahdelle, kolmelle tai neljälle henkilölle osallistujamäärän mukaan). Majapaikassa WC-, suihku- ja keittiötilat ovat yhteiskäytössä. Sauna ja ateriapalveluita on saatavilla eri korvauksesta. Pyyhkeet ja lakanat voi vuokrata.

Kokoontumispaikka on Joensuun rautatieasema. Kokoontumisaika tarkentuu, kun VR kertoo aikatauluista.

Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. **Ilmoittautumiset** 31.3. mennessä: *Juha Karsikas* 040 548 1250, juha.karsikas(at)icloud.com
Tietoa retkikohteista: <https://visitilomantsi.fi/d/retkeily--ja-vaellusreitit>
Tietoa majoituspaikasta: <https://visitilomantsi.fi/d/petkeljarvi-center>

Vaellus Vindelfjällin tuntureille 17.–27.8.2022

Vindelfjällin laaja luonnonsuojelualue sijaitsee Ruotsissa noin Tornion korkeudella, lähellä Norjan rajaa. Tärnaby ja Hemavan ovat tunnettuja hiihtokeskuksia ja Kungsledenin eteläisin osuus päättyy Hemavanin kylään. Tällä kertaa komeaa tunturialuetta lähestytään etelästä, Tärnabyin kylästä, ja ennen Syterin tunturitupaa siirrytään Kungsledenille.

Vaelluksen päivämatkat ovat 7–14 kilometriä ja tarkoitus on yöpyä pääasiassa Svenska Turistföreningenin maksullisissa tunturituvisissa. Kaksi yötä vietetään sääsuojien vieressä. Osalla tuvista on mahdollista ostaa ruokatarvikkeita, joten kaikkea ei tarvitse kantaa mukanaan. Tarkoitus on selvitä mahdollisimman kevyin varustein. Matkoihin kuuluu menen tullen pari päivää, sillä reittiä (juna Vaasaan, laiva Uumajaan, bussi Tärnabyhyn ja sama järjestys Ammarnäsistä Uumajan kautta kotiin) ei onnistu matkustamaan päivässä.

Mukaan mahtuu enintään 7 vaeltajaa. **Ilmoittautumiset** *Raija Hentmanille* vain sähköpostiin [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi). Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1/2022. Koska kesän aikataulut eivät ole vielä tiedossa, päivämäärät saattavat hieman muuttua.

MATKOJEN PERUUTUSEHDOT

Ennakkomaksu on n. 25 % matkan arvioidusta hinnasta

- Viimeistään 35 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 € / hlö
- Myöhemmin kuin 35 vrk, mutta viimeistään 14 vrk ennen lähtöä, veloitetaan ennakkomaksu.
- Myöhemmin kuin 14 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen matkan alkua, veloitetaan 50% matkan hinnasta.
- Myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus piddättää koko matkan hinta.

Jos tilaajalla on sairauden tai muun yleisten valmismatkaehtojen mukaisen pakottavan syyn perusteella oikeus peruuttaa matka, on HSL:llä oikeus periä kohtuullinen korvaus matkasta yhdistykselle jo muodostuneista kustannuksista, kuten ennakkoon maksetuista palveluista, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. matkaliput, majoituspalvelut, myös osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista). Äkillinen matkalle lähdön este on todistettava lääkärintodistuksella tai muulla luotettavalla kirjallisella selvityksellä.

Kehotamme matkustajaa ottamaan matkavakuutuksen, johon sisältyy peruutusturvavakuutus

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on osanottajien vähyiden tai muun ennaltaarvaamattoman syyn johdosta oikeus peruuttaa lomatilaisuus 14 vrk ennen ilmoitetun tilaisuuden alkamispäivää olematta velvollinen korvauksiin. Järjestäjän peruuttaessa tilaisuuden osanottomaksu palautetaan kokonaisuudessaan.

Ajankohtaista

Tällä palstalla kerrotaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden hallituksen päätöksistä ja muista jäsenistöä koskevista ajankohtaisista asioista.

Syyskokouksen kuulumisia

Syyskokous sujui isommitta yllätyksittä. Kokous ja kerhoilta, jossa *Antti Koli* kertoi Helsingin luonnosta ja kuvaamisesta, striimattiin, eli tilaisuutta saattoi seurata suorana lähetyksenä. Videotallenne on katsottavissa YouTube-kanavallamme (kirjoita hakukenttään helsingin seudun lapinkävijät).

Hallituksen jäsenet pysyivät entisellään (*Raija Hentman, Marina Koskelainen, Sirkka Leppänen, Saara Loiste, Antti Pasanen, Kaisa Peuramäki, Markus Pyhälä, Ari Saarinen, Taina Tervä-*

hartiala) ja yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa Markus Pyhälä. Uusiksi toiminnantarkastajiksi valittiin *Olli Ylännne ja Tuomas Laine*, kun nykyiset toiminnantarkastajat haluavat jättää tehtävän kuluvaan vuoden tarkastamisen jälkeen. Uusiksi varatoiminnantarkastajiksi valittiin *Kati Lavikka ja Aino Auvoinen*.

Vielä ei ollut tarvetta nostaa jäsenmaksua. Mittava toimintasuunnitelma ensi vuodelle löytyy tämän Ajankohtaista-osion lopusta.

Hallituksessa käsiteltyä

Karjakaivon asioita

Ylä- ja alamajan puuvarastot ovat huvenneet melkoista vauhtia. Vielä metsässä olevat valmiit pöllikasat pitää saada tuotua liiterin kupeeseen tulevana talvena, mutta sen jälkeen saattaa olla, että joudutaan ostamaan halot, mistä tulee koitumaan melkoinen kuluerä. Tätä ennakoiden päätettiin eriyttää *Karjakaivon yöpymis- ja saunamaksut* toisistaan. Vuonna 2022 aikuinen jäsen maksaa yöpymisestä 5 €/vrk ja saunomisesta 5 €/kerta, ei-jäsenet vastaavasti 10 € sekä saunomisesta että yöpymisestä. Lasten (alle 16 v.) yöpymis- ja saunamaksut ovat 2,50 €. Kahden aikuisen jäsenen ja lasten perhehinta on 10 €, mikä sekin maksetaan erikseen sekä saunomisesta että yöpymisestä. Yhdistyksen järjestämissä tapahtumissa saunojat maksavat edelleen 2 € ja talkoosauvat ovat talkoolaisille maksuttomia.

Alamajan takkatupa avattiin 16.10.21 jäsenistön käyttöön. Useampi henkilö kävi jo ennen avaamista koenukkumassa lämmitetyssä takkatuvassa, eikä toistaiseksi ole ilmennyt, että siellä olisi enää kahden vuoden käytösulun jälkeen luteita. Jos kuitenkin jotain epäilyttävää ilmenee, ota heti yhteyttä Karjakaivon isäntään *Ari "Juissi" Saariseen*, 0400 620 595.

Helsingin kaupungin kanssa käydään neuvotteluja *korjauksista*, joita on tarpeen tehdä Karjakaivolla.

Yhdistyksen järjestämien tapah-

tumien yhteydessä on erityisluvalla mahdollista tuoda esimerkiksi painavia ruoka- ym. tarvikkeita autolla pelastustien päähän lähelle ylämajaa. Milloinkaan muulloin sinne ei saa ajaa eikä autoa luvallisissa tilaisuuksissa saa jättää sinne parkkiin.

Erytyislupa maanomistajalta eli Helsingin kaupungilta tarvitaan joka kerta myös yhdistyksen hankkiman tulipadan käyttöön, joten se pidetään visusti lukkojen takana. Tulipataa lukuun ottamatta avotulen teko Karjakaivolla on aina kiellettyä.

Kukasarven asioita

Goadoksen ja Kukasmajan käyttömaksut pysyvät ennallaan eli edullisina. Kukasmajan rannassa komeilee nyt hieno evästelypöytä, jonka äärel-

RAIJA HENTMAN

Uutuuttaan hohtava evästelypöytä Kukasarven rannassa.

tä maisemat Aakenuksen suuntaan ovat parhaimmillaan. Majan eteen on myös pystytetty yhden lankun levyinen taso, jonka äärellä voi vaikka kahvitella tai tiskata.

Tiskivesille on nyt liiterin ja kämpän välissä neljällä tolppalla rajattu paikka, jonne vedet kaadetaan. Kaikki muu biojäte kerätään omaan astiaansa, joka tyhjenetään käymälän alle sen takana olevasta luukusta.

Jäsenedut

Kilpisjärven retkeilykeskus on rajannut 10 % jäsenetualennuksen koskemaan vain kevätsezonkia, ei kesä- tai syyssezonkia. *Karttakeskuksen* jäsenetu on poistunut sen myötä, kun Karttakeskus, Metsä-lehti ja Tapio yhdistivät verkkokauppansa.

TOIMINTAKALENTERI 2022

Tapahtumien toteutuminen riippuu edelleen koronatilanteesta. Seuraamme tarkasti viranomaisten ohjeita ja suosituksia. Toimintakalenterissa viitenumeroilla varustetut tapahtumat on pääsääntöisesti tarkoitettu vain jäsenille. Muista tapahtumista päätetään tapauskohtaisesti ja tapahtumailmoituksiin merkitään voivatko muut kuin jäsenet osallistua.

Järjestävä toimikunta: KT = koulutustoimikunta, OT = ohjelmatoimikunta, TT = talkootoimikunta, UT = ulkoilutoimikunta

Tammikuu

- 17.1. Yleisötilaisuus, Ankarat Avotunturit (Kavtsi+OT)
- 18.1. Otsalamppuretki (UT)
- 25.1. Ruotsin ja Norjan Lapin retkeilymahdollisuudet (KT)
- 29.1. Lapsiperheet Karjakaivolla (kaikki tk:t)

Helmikuu

- 2.2. Kerhoilta (OT)
- 12.2. Toimintapäivä perheille Karjakaivolla (UT)
- 16.-20.2. Vapaalasku Kukasjärvellä (UT)
- 17.2. Karttojen maailma ennen ja nyt (KT)
- 18.2. Kuutamolumikenkäilyä Nurmijärvellä (UT)
- 19.2. Talkoot ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
- 25.2. Lumikenkäilyä Helsingissä, esim. Mustavuori (UT)

Maaliskuu

- 2.3. Yhdistyksen kevätkokous ja kerhoilta (OT)
- 5.3. Lumikenkäilyä Usmissa (UT)
- 9.3. Retkeilijän EA-pakkaus ja miten sitä käytetään (KT)
- 12.3. Uusille jäsenille Lapinkävijät tutuksi -päivä Karjakaivolla (Pyhälä)
- 19.-26.3. Talvihuoltoviikko Kukasjärvellä (isännät)
- maaliskuu Helsinki Sauna Day
- maaliskuu Yleisötilaisuus, Markku Lehmuskallio (OT)

Huhtikuu

- 1.-9.4. Yläksen hiihtoviikko (UT)
- 2.-10.4. Hiihtovaellus (UT)
- 23.4. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
- 26.4. Retkisuunnistus, teoria (KT)
- 28.4. Retkisuunnistus, käytäntö (KT)

Toukokuu

- 4.5. Linturetki (KT)
- 7.5. Kevätsiivous ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
- 7.5. Kesäkauden avajaiset Karjakaivolla (OT)
- 12. t. 19.5. Villiruokakurssi (KT+Kavtsi)
- 13.-15.5. Nuku kevytöt ulkona -viikonloppuvaellus Karjakaivolla (UT+muut tk:t)
- 21.5. Korjaustalkoot Karjakaivolla (TT)

Kesäkuu

- 2.6. Retkiruokaa lasten kanssa (KT)
- 4.-5.6. Korjaustalkoot Karjakaivolla (TT)
- 4.-11.6. Päiväretkiviikko Ilomantsissa (UT)
- 4.-11.6. Kesähuoltoviikko Kukasjärvellä (isännät)

- 13.-18.6. Pyöräretki Turun saaristoon (UT)
18.-19.6. Perheretki Vartiosaareen (UT)
22.6. Naisten iltasauna Karjakaivolla (TT)
30.6.-3.7. Pidennetty viikonloppuretki Kolille (UT)

Heinäkuu

- 23.7. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
heinäkuu Korjaustalkoot Karjakaivolla (TT)
30.7.-6.8. Kukasjärven retkeilyllinen talkooviikko (isännät)

Elokuu

- 5.-7.8. Saaristoretki, Ahvenanmaan Kökar (UT)
13.8. Vesiretkeilypäivä Karjakaivolla (KT)
17.-27.8. Vaellus Vindelfjälleniin (UT)
20.8. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
27.-28.8. Suomen luonnon päivä. Nuku yö ulkona -tapahtuma
Karjakaivolla (kaikki tk:t)

Syyskuu

- 2.-11.9. Ruskavaellus, Vätsäri, Piilolan polku (UT) 22091
16.-25.9. Fatbike-pyöräilyretki, Saariselkä-Kaldoaivi (UT)
24.9. Syyssiivous ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
25.9. Sienikurssi (KT)

Lokakuu

- 5.10. Kerhoilta (OT)
7.-9.10. Viikonloppuvaellus (UT)
22.10. Talkoot ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)

Marraskuu

- 2.11. Yhdistyksen syyskokous ja kerhoilta (OT)
8.11. Retkeilyn turvallisuuskurssi (KT)
12.-13.11. Rakotuliviikonloppu (Kavtsi+KT)
19.11. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
20.11. Päivä/puolipäiväretki Helsingissä (UT)
26.11. Pikkujoulu (OT)

Joulukuu

- 6.12. Itsenäisyyspäivän kävely Nuuksiossa ja sauna Karjakaivolla (UT)
10.12. Talkoot, joulusauna ja puuro Karjakaivolla (TT)

Menneitä

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on taas ollut monia mielenkiintoisia tapahtumia. Tällaisia muistoja oli yhdellä mukana olleella. Tästä jäit paitsi, ellet ollut mukana.

Maamerilaivoja kiskomassa Aakenuksen maisemissa

Kevättalviselle hiihtovaellukselle valmistautuminen oli melkoinen projekti. Piti lainata välineetkin. Ilahduttavaa oli, että löytyi ystävällisiä ihmisiä, jotka lainasivat ahkiota, suksia ja monoja. Omat 240 cm:n metsäsuksut eivät kevättalven hangille soveltuneet. Aiemmasta hiihtovaelluksesta oli päässyt kulumaan jo 9 vuotta, joten valmistautuminen ei ihan rutiinilla mennyt.

Matkaan

Lopulta kuitenkin oli kaikki kasassa ja päästiin matkaan. Ensimmäisen yön olimme Kukasjärvellä. Varsinaisella vaelluksella olimme neljän yön yli. Ensimmäisen yön vietimme Pyhäjärven maisemissa yöpyen teltassa. Illalla hiihtelimme järvellä upeassa aurin gonpaistes- sa tuntureiden siinnessä jär-

ven toisella puolella. Järvellä oli pilkkijöitä ja kävimme katsomassa yhtä heistä. Hän oli juuri perannut isohkon siian ja halusi päästä siitä eroon - oli kuulemma jo saanut tarpeeksi kalaa. Niinpä palasimme tuvalle saaliinemme ja sinä iltana herkuteltiin mitä tuoreimmalla kalalla tuvan tu- lilla paistettuna. Kyllä maistui!

Seuraava elämys oli hiihto kohti Aakenusta ja Moloslehdon porokämp- pää. Tunturi kaartui edessämme mahtavana kaarena, jonka sisäkaarteessa sijaitsi tunnelmallinen vanha kämpä. Vastoinkäymisenä olivat vaelluskaverini lainamonoissa puhki hiertyneet kantapäät ja illalla vielä lisäksi monon pohjan aukeaminen. Porokämpä muuntui suutarinvers-

RAIJA HENTMAN

Vaellus on vielä edessä ja mieli on iloinen. Elina (oik.), Jaana ja Salme.

RAIJA HENTMAN

Moloslehdon (nyt lukittu) tunnelmallinen porokämppeä ja Elina telttoineen.

taaksi, kun monoa yritettiin pelastaa jäänaskalien, rautalangan ja korjausteipin avulla. Homma oli työläs, mutta onnistui lopulta ja mono kesti loppuun asti. Siirryimme kantapäävamman vuoksi asioita helpottaaksemme sisä-majoitukseen lopuiksi öiksi. Minuakaan ei yksin innostanut kahden hengen Akkaa pystytellä. Yksi meistä kuitenkin nukui kaikki vaellusyöt omassa teltassaan. Illat hämyisissä tuvisissa tulen kajossa olivat täynnä omaa viehätystään. Ulkona sen sijaan myöhään kes-

tävä valoisuus tuntui ihmeelliseltä. Selvästi pitempi oli valoisa aika kuin etelässä. Reissu oli 10.–17.4.

Säitä

Sää suosi. Saimme nauttia auringonpaisteesta. Öisin oli pakkasta 7–8 astetta, päivisin plusasteita. Yhtenä iltana satoi sakeasti lunta. Raija tuumasi, että tietää takkalakeliä huomiseksi. Niin myös kävi. Lähdimme la-

tupohjalta maastoon kohti Karhukotaa. Minulla alkoi saman tien tarttua lumi pohjiin silikonilla voitelusta huolimatta. Välillä pohjista kaavittiin

RAIJA HENTMAN

Ylläksen ja Lainion jylhät tunturit.

RAIJA HENTMAN

Jaana nostaa vettä Karhukodan lähteestä.

15 cm:n paakkuja ja pysähdyttiinkin tauolle, että sain hangattua pohjiin lisää silikonaa, mutta aina vaan tarttui. Alkoi kyllä potuttaa, vaikka samalla sai ihailla häkellyttävän kaunista Lainion hallitsemaa maisemaa aurin-gonpaisteessa. Tuuli puhalteli kylmästi, mikä oli vain hyvä. Muuten olisin kai läkähtynyt. Siinä päivänä mielestäni 'Nääntyneet muumit' olisi ollut paras nimi ryhmällemme. Olin teipannut ruokapakkimme kanteen kuvan, jossa suksilla oleva muumi nojailee nääntyneenolaisena sauvoihinsa. Aiemmin oli ehdotettu Raijan enkeleitä. Olimme ensimmäisenä iltana

matkalta tullessamme käyneet saunasta lumihangessa tekemässä lumienkeleitä, kun emme jaksaneet ruveta uintiavantoa tekemään.

Karhukodalla yövyttiin suuressa kodassa. Kodan vieressä oli suuri lähde tai pikemminkin läheteikkö. Sen pohjasta pulppusi lukuisista kohdista kristallinkirkasta vettä. Vesihuolto oli taattu, kunhan

ensin keksimme, miten veteen pääsi käsiksi. Lunta alueella oli tosi paljon, 50 - 75 cm, joten lähteen reunoillakin oli korkeat lumivallit. Vesikassi narun päähän ja pitkällä kepillä upotettiin kassia, jotta se hörppäsi vettä.

RAIJA HENTMAN

Villen kämpällä iltapuuhissa Salme (vas.), Jaana ja Elina.

Raijan iso kantokahvallinen kattila toimi hommassa paremmin. Kahdes-
sa muussa yöpaikassa vesi sulatettiin
lumesta tulilla.

Nähtiinpä reissulla Lapin Isojalkan,
joka jätti valtavia jälkiä tauko-
paikoille. Tähän johti varustelainaus,
jonka johdosta hiihdin miesten mo-
noilla, kokoa vähintään 44. (normaa-
li koko 39/40). Hiihto sujui ihan hyvin
jäykällä monoilla.

Kukasjärvellä

Kaksi viimeistä yötä vietettiin Ku-
kasjärvellä. Mökissä oli tuolloin muu
neljän hengen porukka. He olivat ys-
tävällisesti lämmittäneet meille sau-
nan sekä Goadoskodan yösijaksi.
Saunaan pääsy vaelluksen jälkeen
tuntui - kuten muillakin vaelluksilla
- suurenmoiselta. Löylyt olivat lem-
peät. Ihan parhaita saunoja, missä
olen ollut! Olin ensimmäistä kertaa
Kukasjärvellä. Ei voi kuin suositella:
kaunis paikka ja tosi siistit hyvin hoi-
detut tilat.

Kukasjärvellä valmistimme yhteis-
sen juhla-aterian Raijan tuomista ai-
neksista. Siihen kuului alkuruokana
sienikeitto, pääruokana poronkäris-
tys ja muusi ja jälkiruokana köyhät
ritarit vattuhillolla ja kermavaahdol-
la. Oli parasta poronkäristystä, mitä
olen syönyt! Käristys oli esivalmis-
teltu jo ennen hiihtoretelle lähtöä
ja haudattu hankeen odottamaan pa-
luutamme. Näin toimii kylmäketju
pohjoisessa.

Sää lämpeni kovasti viimeisinä

päivinä. Päivällä oli n. +10 ja aurin-
ko paistoi. Järven jäällä liikkussa oli
suorastaan kuuma. Hankikanto kui-
tenkin säilyi, joten ei ollut ongelmia
poistumishiihdossakaan Pyhäjärvel-
le, josta taksi nouti meidät. Bussissa
Kittilästä Rovaniemelle mittari näyt-
ti jo +13.

Rovaniemen asemalla neljä ahkio-
tamme oli pysäköity kauniisti vie-
rekkäin laiturille. Paikalle pyyhälsi
kolme lasta äiti kannoillaan. Lapset
pysähtyivät ihmettelemään ahkioi-
ta. "Mitä noi on?" kysyivät äidiltään.
Vastausta emme kuulleet. Pian lap-
set alkoivat rallattaa kovalla äänellä:
"Maamerilaiva, maamerilaiva, maa-
merilaiva!!" No, ilmankos niiden ve-
täminen ja siirtely oli toisinaan ras-
kasta!

Jaana Väänänen

Kyllä laaksoa, kyllä kukkulaa

**Tämän vuoden ruskavaellus oli
poikkeuksellinen. Kuljimme kah-
dessa eri kohteessa. Kolmen päivän
ajan tutustuimme Korouoman rot-
kolaaksoon. Lyhyen bussikuljetuk-
sen jälkeen taivalsimme loppupäi-
vät Riisitunturin kansallispuiston
maisemissa.**

Myös tunnelman osalta retki oli
kaksijakoinen. Vaikka aloitimme ret-
ken kirkaassa auringonpaisteessa,
Korouoman osuuden loppupuolella
saimme vettä niskaamme yhtäjaksoi-

sesti toista vuorokautta. Tämä latisti tunnelmaa siinä määrin, että jotkut harkitsivat retken keskeyttämistä varusteiden märkyyden vuoksi. Siirtymän aikana keli poutaantui ja kaikki jatkoivat kohti Riisitunturia. Siellä ilmanala oli suosioillisempi ja tunnelma rennompaa. Maalikulussa porukka vaikutti tyytyväiseltä ja varusteetkin saatiin melko kuivina kotimatalle.

Lämpötila pysytteli koko viikon melko alhaisissa lukemissa. Tämä yhdistettynä sadejaksoon teki maanantain taivalluksesta hiukan haastavan ja apeatunnelmaisen. Tuuli ei juurikaan häirinnyt, joten muulloin matkaa tehtiin melko mukavissa olosuhteissa. Yöpakkasiakin koettiin. Aamulla sormet olivat koetuksella, kun keiteltiin ja pakattiin tavaroita rinkaankin. Ilmeisesti jo aiemmin oli ollut pakkasia, koska mäkäräisistä tai polttiaisista ei tuntunut olevan haittaa kenellekään.

Retken aluksi jouduimme tekemään muutoksen reittisuunnitelmaan. Ensimmäiseksi päiväksi suunniteltu osuus oli poistettu käytöstä puretun sillan ja majavan rakennuspuuhien vuoksi. Siirryimme kuljetuksella suoraan yöpymispaikoille. Leiriytymisen jälkeen lähdimme verryttelylenkeille ilman rinkaankin tutustuen rotkolaakson korkeuseroihin. Myös seuraavien päivien suunnitelmaa säädettiin, kun tutkimme sääennusteita ja päätimme uusista leiriytymispaikoista. Riisitunturilla kuljimme lähes ”pilkulleen” suunnitelman mukaisesti.

Reittisuunnitelma perustui tällä kertaa tupien, laavujen ja tulipaikkojen ”turvaan”. Näin luonnolliset tarpeet saatiin keskitettyä yhteen paikkaan eikä niitä tarvinnut levitellä ympäri maita ja mantuja. Korouomalla huomio kiinnittyi aluksi komeisiin kallioseinämiin, jotka reunustavat reittiä ensimmäisten kilometrien aikana. Välillä ylitettiin rotkon pohjalla virtaava joki siltaa pitkin. Useat tulvaniityt toivat uutta eloa maisemaan. Vanhoista ladoista päätellen täällä on kerätty aikoinaan heinää karjaa varten. Kaakkoon kuljettaessa maisema alkoi muuttua harjujen sävyttämäksi. Ylhäältä saimme ihastella komeita näkymiä alhaalla siintäville järville. Koronlatvajärven leiripaikalta saimme ihastella kerrostalon korkuista suoraa seinämää veden pinnan tasolta.

Riisitunturilla kuljimme aluksi reitillä, jossa oli runsaasti päiväretkeläisiä. Toisena kulkupäivänä suuntasimme retkeilyreitille ja kansakulkijoita näimme vain harvakseltaan. Lähellä maalia päiväretkeläisiä alkoi taas näkyä maisemassa. Riisitunturin huiput ulottuvat n 460 metriin tarjoten erityisen hienot näkymät alas suomalaisemaan ja Kitkajärvelle. Alueen tunturit olivat melko loivapiirteisiä eivätkä siten aiheuttaneet liian suurta sykkeen nousua. Tuntureiden välillä oli joitain osuuksia, joissa terävimmät maastopiirteet toivat kululle suurempia haasteita. Tunturialueen erikoisuuksia ovat ko-

JUHA KARSIKAS

Riisitunturin kansallispuistossa

meat rinnesuot, jotka tuovat maisemaan oman, erityisen tunnelmansa. Pari kulkijaa päätti yöpyä yhtenä yönä erään tällaisen laidalla.

Tänä vuonna vaelluksesta kiinnostuneita oli erityisen paljon, reilusti kolmattakymmentä. Ilmoittautumisen päätyttyä halukkaita jouduttiin jättämään varasijalle. Peruutuksia kuitenkin tuli ja varasijaltakin päästiin matkaan. Viimeisten viikkojen peruutuksia tuli vielä muutama ja lopulta ryhmässä oli 16 vaeltajaa.

Lopuksi kirjaan retkeläisten kommentteja ja kokemuksia: "Isojen kaarien matka! Vettä, kylmää - ihanaa

aurinkoa, jyliä maisemia, herkkiä idyllejä. Minä nautin ylänköjen kummallisista puista, harmaita kummituskeloja, kauniita naavapuita laihoja hujoppikuusia, komeita käkkyräpetäjiä valoisassa maisemassa. Ja siniset järvet kahta puolta."

"Riisitunturin kansallispuistossa teki vaikutuksen Saamenmaan värit: maa punainen, koivut keltaiset ja kaukana siintävät vaarat ja tunturit siniset. Lisänä kristallinkirkkaat purot."

"Nautin maisemista, ja aivan ainutlaatuisten ihmisten seurasta, se taisi olla taas kasvun paikka. Olin myös positiivisesti yllättynyt ryhmän dynamiikasta."

Juha Karsikas

Saimaan aalloilla

33 lapinkävijää sai saaristoretken aikana rautaisannoksen sotahistoriaa, nautiskelua Saimaan aalloilla sekä opastuksen Lappeenrannan historiaan. Maasto- ja laivaruokailut toivat piristävän lisämausteen viikonlopun ruokatarjontaan.

Viikonlopun ohjelma käynnistyi Luumäellä, missä saimme tutustua Salpa-linjan bunkkerirakenteisiin, panssariesteisiin ja sodankäynnin taktiikkakysymyksiin. Oppaamme oli aiemmin toiminut ilmavoimissa, joten selostukset olivat asiantuntevia ja seikkaperäisiä. Maastokatselmuksen jälkeen pääsimme rokkakattilan

ääreen ja tutustumaan Lusikkovuoren luolaan, joka on suurin Salpalinjan luolista. Illalla pääsimme vesille M/ Saimaa Margaritan kyytiin. Kuumme selostuksen Salpa-linjan vesistösuuksista sekä Pien-Saimaan saaristosta. Ilmavoimissa palvelut majuri siirtyi nyt ruoriin saatuaan alennuksen kapteeniksi (huom! hänen itsensä kertomaa).

Lauantain teemat olivat Saimaan

Saimaan kanavalla

kanava, Suur-Saimaa ja Ilkonsaaret. Kokopäiväretki käynnistyi tutustumalla Mälkiän sulun toimintaan kanavalla. Tämän jälkeen saimme omakohtaisia havaintoja vesikuljetusten tärkeydestä. Kohtasimme aalloilla kanavaan pyrkivän Saksaan matkal-

la olleen tankkerin sekä pitkää tukikuormaa vetäneen hinaajan. Saimme ihastella Saimaan pintaa melko tyynessä säässä ennen rajuhkoa sadekuuroa. Kapteenimme osoitti pelisilmää lykäten maihinnousua Ilkonsaareen, jotta pääsimme kuivin varustein tutustumaan siihen.

Ilkonsaaren erikoisuus on sinne rakennetut viisi tsasounaa. Ne ovat skiiittoja eli sivuluostareita, joiden

JUHA KARSIKAS

esikuvat löytyvät kristinuskon historialta. Saari on osa Saimaa Geoparkia ja sieltä löytyy paljon erikoisia kivilajeja. Tällä halukkaila oli tilaisuus pulahtaa Saimaan aaltoihin virkistytymään.

Sunnuntain aamupäivän vietimme tutustuen Lappeenrannan historiaan. Kä-

velyopastuksella tutkimme linnoituksen ja vanhan varuskunnan alueita. Saimaan sääilmiot olivat meille suosiolliset. Aiemmin mainittua sadekuuroa saimme ihaila laivan sisätiloissa.

Juha Karsikas

Hangon linturetki 25.–26.9.2021

Syyskuun viimeisenä viikonloppuna heräsimme aikaisin aamulla jännittyneinä, sillä edessä oli omalta ja poikani osalta ensimmäinen Lapinkävijöiden viikonloppureissu. Sää tiedotus oli luvannut enimmäkseen kaunista ja lämmintä retkisäätä. Syksy oli siis parhaimmillaan ja monet linnut vielä odottivat sopivaa hetkeä suunnata etelän maille. Oppaiksemme olivat lupautuneet FT Juha Tiainen ja tutkija Inkeri Vähä-Piikkiö; Juha on lintutieteilijä ja Inkeri ympäristötieteilijä, molemmat alansa johtavia asiantuntijoita. Olimme hyvissä käsissä siis!

Karjaalta Hankoon

Tapasimme retkiseurueen kanssa Karjaan ABC:llä, jonka parkkipaikalla vedimme sadekampetta ylle, sillä

aamu oli valjennut pienessä tihkusaateessa. Ensimmäinen kohteemme oli Lepinjärvi Hangontien toisella puolella, jonne suuntasimme kävellen, rantaa ja lintutornia kohti. Olipa hienoa saada lintutornissa ensihavainnot merenlahdella hitaasti vaeltavista joutsenista, taveista, kurmitsoista ja tiiroista, sekä kuulla niiden elintavoista, muuttorituaaleista, ravinnosta ja elinympäristöstä.

Seuraava kohteemme oli Tvärminnen kylän Ruukintien laituri, jonne saavuimmekin taivaan jo muuttuessa hieman kirkkaammaksi ja ilman lämmitessä. Nautimme retkievää merenrannalla, ai miten kaakao maistuukaan hyvältä ruisleivän kera ulkoilmassa! Silmä lepäsi välkehtivässä Itämeressämme, ja bongasimme lisää lintuja. Lisäksi merenrannassa kelluskeli meduusoja, joista Inkeri kertoi elävästi faktoja.

RAIJA HENTMAN

Tvärminnen kylän Ruukinrannassa pidettiin lounastaukoa ja tiirailtiin lintuja. Juha Tiainen oikealla.

Siirryimme Tvärminnentietä eteenpäin ja kävimme tutkailemassa Svanvikin lintutornista ja Högholmenin luontopolun varrelta mm. merikotkia, niittykirvisiä, merimetsoja, harmaahaikaroita, kapustarintoja, tyllejä ja isokoskeloita. Seurueen teini-ikäiset pojat Eero ja Rafael saivat ikimuistoisen kokemuksen ja muistutuksen luonnon kiertokulusta, kun todistivat kahden

varpushaukan hyökkäyksen tyllin kimppuun. Siitä ei kuulemma vauhtia puuttunut! Yritimme myös bongata muurahaisleijonia hiekasta, mutta ne olivat jo puikkineet syyskoloihinsa.

Vielä ehdimme käväistä Hangon lentokentän alueen lintukantaa katsastamassa, tällä alueella varsinkin suuret petolinnut usein ottavat ”matkavauhtia” ennen pitkiä lentoja.

Lentokentän jälkeen oli jo mukavasti kehittynyt nälkä, ja päivällinen nautittiin hankolaisessa Hanko Cafe:ssa, jossa söimme kelpo pizzat ja kebabit ja muut herkut pitkän pöydän äärellä. Päivällisen jälkeen siirryimme majoituspaikkaamme Viking Motel:iin, joka olikin aika veikeä tapaus: originellisti sisustettu, villin historian entisenä moottoripyöräjengin keitaana omaava, mutta sittemmin kodikkaaksi muutettu majoituskompleksi. Osa meistä otti illan päälle kunnon löylyt motellin saunasastolla, jossa olikin laadukas sauna. Kesäkaupunki Hanko oli jo siirtynyt verkkaisempaan tahtiin lomailijoiden lähdettyä suuntiinsa ja motellisakin oli myöhään illalla mukavan rauhaa.

Auringon nousu ja lintuasema

Aamuvirkuille stajiaajille (eli lintujen muuton tarkkailijoille) oli sunnuntaille sovittu lähtö motellilta 7:15, jotta ehdimme heti auringon nousun ensi säteiden aikoihin suunnata kiikarimme merelle. Saavuimme rantaan ja näimme paljon lisää lintulajeja, mm. meriharakoita, varpushaukkoja, jouhi- ja lapasorsia ja sini-, tali- ja töyhtötiaisia. Ohitimme myös Mannerheimin kahvilan, joka kesäisin on hyvin suosittu venei-

RAIJA HENTMAN

Högbergetin kallioilla nautittiin myös maisemista ja auringon paisteesta.

lijöiden taukopaikka. Ilmassa väreili lämpimän päivän odotus, ja siirryimme viihdyttävän aamustaijauksen jälkeen motelliin aamupalalle.

Maittavan ja runsaan aamiaisen jälkeen matka jatkui Hangonniemeä eteenpäin. Patikoimme n. 4,5 km halki hienon Tulliniemen luonnonsuo-

RAIJA HENTMAN

Auringonnousu aamuretkellä oli hieno elämys.

jelualueen ja kohti niemen ja samalla koko Suomen eteläisintä kärkeä loistavassa syyssäässä. Perillä meillä oli varattu tutustuminen Haliaksen

RAIJA HENTMAN

Punarina odottaa rengastusta.

lintuaseman toimintaan. Meitä olivat vastassa lintuaseman vakityöntekijä sekä vapaaehtoistyöntekijät. Saimme oppitunnin lintujen ren-

gastuksen saloihin ja vastauksia moninasiin kysymyksiimme. Voi miten pieniltä, mutta samalla energisiltä linnut rengastajan kämmenotteessa näyttivät! Työntekijät kertoivat, että mahtavimpia päiviä lintuasemalla ovat olleet muuttopäivät, jolloin 60–70 tuhatta lintua on ohittanut lintuaseman. Luonnon mahtavaa jokavuotista näytelmää on varmasti sieltä hienoa seurata paraatipaikalta. Tapasimme lintuasemalla myös 15-vuotiaan lintuharrastajan,

jolla on omat blogi/lintuvalokuvauksivut. Lintuharrastus ei kysy ikää, ja kuka tahansa voi aloittaa tämän erittäin mielenkiintoisen harrastuksen ja pikkuhiljaa ajan kanssa syventää osaamistaan.

Patikoituamme takaisin samaiset 4,5 km lähtöpäikälle, oli aika kiittää ja kumartaa ja suunnata takaisin kotiin, vaikka ilmojen ja hyvän seururan puolesta tätä retkeä olisi ilolla voinut jatkaa pidempään! Kiitos Juha ja Inkeri mielenkiintoisista opastuksista, koko seurue hyvästä matkaseurasta sekä Raija hyvin järjestetystä retkestä, joka jäi muistoihin - uutta retkeä

odotellen!

Auli Lahtela

Syysvaellus Ilvesretin maisemissa 8.–10.10.2021

Osallistuin lokakuun ensimmäisen viikonloppuna Järvenpään Opiston järjestämälle Raija Hentmanin eräruokakurssille. Kurssilla oli Helsingin Lapinkävijöiden jäseniä ja he kehuivat kovasti yhdistystä. Koska olin jo jonkun aikaa etsinyt itselleni yhteisöä, jonka matkassa olisi mukavaa retkeillä, liityin yhdistykseen mukaan. Ja heti seuraavana viikonloppuna koittikin tämä viikonlopun syysvaellus, jolle päätin lähteä mukaan.

Matkaan lähdettiin perjantaina 8.10. Nappasin Juhan kyytiin Joke-

SATU PAKKANEN

lan juna-asemalta ja siitä lähdimme ajelemaan kohti Pääjärven virkistysaluetta. Matka meni nopeasti retki-aiheisista asioista jutustellessa ja tutustuessa. Saavutimme kohteen illan alkaessa hämärtää. Pääjärven parkki-alue oli reilun kokoinen ja siellä oli myös uudenkarhea puucee. Nostimme rinkat selkään ja lähdimme kulkemaan kohti laavua, jossa yöpyisimme. Polku oli mukavaa kuljettavaa ja järvimaisemalla varustettu. Toki jalkoihin piti katsoa aika ajoin, pudonneet lehdet ja märät juuret tekivät polusta aika ajoin liukkaana. Ohitimme ensin pienemmän tulipaikan ja jatkoimme siitä vielä matkaa jonkin aikaa. Hetken päästä savun tuoksu jo tulikin nenään ja saavutimme Pääjärven laavun, jossa Markus oli jo ehtinyt viritellä tulet meitä odotellessaan.

Tutustumisen jälkeen ryhdyin pystyttämään telttaa lähelle laavua. Minulla oli matkassa uusi teltti, jonka olin vain kerran koepystyttänyt. Onneksi matkassa oli kokeneet eränkävijät joilta sain hyviä vinkkejä tunnelitellettani pystytykseen. Sain telttani kunnialla pystyyn juuri pimeän laskeutuessa. Juha aikoi nukkua laavussa ja Markus riippumatossa. Meidän pienellä porukalla olikin hienosti edustettuna erilaiset majoitusvaihtoehdot luonnossa!

Iltaa jatkettiin nuotion äärellä turisten ja iltapalaa nauttien. Meille sattui mitä mainioin syyssää. Oli aivan tyyntä ja lämpötila lähes 10 astetta. Vettä tihutti ihan vähäsen. Lopulta kömmimme omiin majoitteisiin unil-

le. Yöllä ripsutti hieman vettä ja sain hyvin nukuttua.

Aamulla teltasta ulos kömmittyäni nautin yhdestä retkeilyn parhaisista hetkistä, aamusta luonnon keskellä. Tunnelma oli suorastaa maaginen. Hämärä, aavistuksen usvainen maisema vastaanotti minut lempeästi. Hengitin kosteaa ilmaa keuhkoihini ja huokailin kaikkea sitä rauhaa ja hiljaisuutta, mikä ympärillä vallitsi. Kunpa voisi aina herätä luonnossa! Retkikaveritkin heräilivät vähitellen ja nautimme aamupalaa nuotion äärellä. Markus oli ystävällisesti muistanut hiiriä herkuilla, yön aikana vikkela nelijalkainen oli syönyt laavun seinällä roikkuvaan Markuksen kuivapussiin reiän ja popsanut sieltä jugurttipäällysteiset hedelmät parempiin suihin.

Aamupalan ja leirin purkamisen jälkeen jätimme rinkat laavun perälle ja lähdimme aamukävelylle, reilun neljän kilometrin Kynnysjärven lenkille. Tämä reitti oli oikein mukavaa kuljettavaa. Värikkäiden lehtien täplittämää polkua, pitkoksia ja järvimaisemaa raikkaassa säässä. Reitti oli selkeästi merkitty maastoon sinisillä merkeillä. Oli mukavaa tehdä aamuinen lenkki ilman rinkkoja ja maisemia ihastellen. Raikasta ja kosteaa syysilmaa oli ilo hengittää.

Leiriin palattuamme söimme kevyet lounaat. Laavulle saapui päiväretkeilijöitä, joiden kanssa vaihdoimme muutaman sanan. Sainpa tutustua myös minulle uuteen puunhalkomis-

välineeseen, Ilves-kirveeseen. Se voisi sopia minulle, koska hieman vierastan kirveen käyttöä. Tällä kertaa en kuitenkaan sitä välinettä kokeillut. Lounaan nauttimisen jälkeen nostimme rinkat selkään ja aloitimme päivän seuraavan patikan. Reitti kulki parkkipaikan läpi, jonne olimme illalla jättäneet auton ja sinne saapuessamme se oli lähes täynnä autoja. Lapsiperheitä oli paljon liikkeellä ja Markus opasti erästä perhettä laavun suuntaan. Hetken aikaa karttaa tutkittuamme lähdimme matkaan. Kuljimme aluksi sorastettua metsäautotietä pitkin, joka muuttui vähitellen poluksi. Polku kulki talousmetsien, soisten alueiden ja välillä asutuksenkin lähellä. Järviä ja lampia ohitimme useamman. Nautimme päiväkahvit kauniin lammen rannalla, joka kesällä toimittaa myös matonpesupaikan virkaa. Vaihtelevan reitin loppupäässä kuljimme tovin maantien reunasakin.

Lähes 20 km taivallus alkoi tuntua jaloissa ja kropassa ja Markusta harmitti myös hieman hiirten syömät retkiherkut. Niinpä Räyskälän lentokentän reunaan saapuessamme ja "Cafe open" kyltin nähdessämme emme epäröineet hetkeäkään ja suuntasimme kohti kahvilaa! Meitä tuli vastaan pariskunta, joka kertoi kahvilan menevän juuri kiinni. Tiukempi käynti ja ehdimme juuri ja juuri ostoksille, ennen kuin luukut menivät kiinni. Eväät piti tosin nauttia ulkona, mutta meillehän se sopi! Hie-

SATU PAKKANEN

man meitä nauratti tämä viikonloppuvaelluksen urbaani käänne, mutta nautimme munkkikahveista ja jäätelöstä täysin rinnoin! Tankkauksen jälkeen nostimme rinkat selkään ja suuntasimme parin kilometrin päässä olevaa Melkutinta kohti.

Melkuttimelle saavuttaessa ryhdyimme heti pohtimaan leirin paikkaa. Hämärä oli jo nurkan takana ja vaihtoehtoja oli useampia. Päätimme katsastaa parin kilometrin päässä olevan laavun, sillä sitä lähellä olevalla parkkipaikalla olisi Markuksen auto, jossa olisi meille vesitäydennystä. Kun saavuimme kyseiselle laavulle, saimme jälleen muistutuksen siitä, kuinka paljon retkeilyn suosio on li-

sääntynyt parin viime vuoden aikana. Paikalla oli nopeasti laskien ainakin seitsemän telttaa ja suuri laavu oli aivan kansoitettu. Läheisellä parkkipaikalla oli paljon autoja, myös muutama matkailuauto. Itselleni tuli heti sellainen olo, että en halua jäädä tänne. Niinpä palasimme reitin alkuun, jossa oli siisti kaksoislaavu ja joka oli lähtiessämme aivan tyhjä. Ja niin se oli tyhjä sinne palatessamme.

Laitoimme majoitteet valmiiksi edellisen yöpymispaikan tapaan. Oman telttani pystytys sujuikin jo hyvin vanhasta muistista ja vaikka oli jo aivan pimeää, otsalampun valossa se onnistui hienosti. Päivän kävelyn päälle teki mieli peseytyä ja leirin pystytyksen jälkeen kävinkin kastautumassa kirkkaassa Iso-Melkuttimessa. Vesi ei ollut niin kylmää kuin ajattelin sen olevan ja sitä pulahduksen jälkeistä raikasta tunnetta ei kyllä voita mikään! Iltaruokia valmistaessamme ja niitä nauttiessamme tuijotelimme tuleen ja turisimme mukavia. Takana oli oikein mukava retkipäivä ja ruuan jälkeen alkoikin ramaista juuri sen verran sopivasti, että oli aika kömpiä telttaan. Uni tuli silmään sen enempiä houkuttelematta. Yöllä heräsin vastarannalta kuuluvaan puheensorinaan, mutta sain sen vaimennettua korvatulpilla ja jatkoin unia aamuun asti.

Aamulla oli jälleen aika nauttia kiireettömästä aamuhetkestä aamupalan ja kahvin äärellä. Retkikaverit Juha ja Markus aikoivat lähteä kier-

tämään Iso-Melkuttimen kierron, joka on siitä riippuen, kiertääkö kaikki niemenkärjet vai ei, 5,3 – 7,1 kilometrin mittainen reitti. Olen kiertänyt kyseisen reitin niin monta kertaa, että se on minulle kovin tuttu. Näin ollen jäin mieluummin laavulle kuivattelamaan telttaa, pakkailemaan tavaroita ja ihan vaan nauttimaan siitä, ettei tarvinnut tehdä mitään.

Kun Juha ja Markus palasivat reitiltä, he kertoivat tavanneensa toiseltä,

SATU PAKKANEN

laavulla yöpynyttä väkeä. Siellä oli kuulemma ollut aikamoinen meininki yöllä. Väkijuomien innoittamana meteli oli ollut laavulla kova pit-

kin yötä. Olimme siis tehneet illalla oikean valinnan palatessamme Melkuttimen toisessa päässä olevalle kaksoislaavulle yöpymään. Koronan myötä valtavasti lisääntynyt retkeilyn suosio tuo mukanaan näitä ikäviä lieveilmiöitä. Kaikilla tulee toki olla mahdollisuus retkeillä luonnossa, mutta käytöstavat pitäisi olla hallussa myös luontokohteissa. Jos haluaa välttyä näiltä yölliseltä juhlinnalta, kannattaa valita yöpymiskohteeksi se laavu, joka on mahdollisimman kaukana parkkipaikasta. Tämä ei toki ole kaikille mahdollista esim. liikkumisrajoitteiden vuoksi.

Ennen kotimatkaa piipahdimme vielä autolla Kivijärven laavulla, joka sijaitsee muutaman kilometrin päässä Melkuttimelta. Tämä olisi ollut yksi vaihtoehto yöpymiselle Melkuttimen sijaan, mutta siellä oli aika kehnosti telttapaikkoja. Muuten paikka oli oikein mukavan oloinen, siellä oli tilava laavu, tulipaikka ja puucee. Ehkä seuraavan retken yöpymispaikka! Kotimatalla pysähdyimme vielä porukalla juomaan retken lopetuskahvit Lopella.

Tämä viikonlopun mittainen syysvaellus oli oikein mukava piristys syksyn arjen keskellä. Ilvesreitillä ja sen varrella olevia kohteita voi lämpimästi suositella niin päiväretkikohteiksi kuin parin yön reissullekin. Kiitokset Markukselle ja Juhalle retkiseurasta!

Satu Pakkanen

TIETOAIVI

Tietoaivi kertoo Sinulle mielenkiintoisista uutuuksista retkeilyvarusteissa, antaa vinkkejä retkikohteista, tiedottaa retkeilymaailman uutisista ja opastaa retkeilytaidoissa.

Joululahjavinkki retkeilijälle: sytytyspalat

Tarvikkeet: Munakennon kansi, sakset, villalankaa, tulitikkuja ja sulatettua kynttilää purkissa.

Kuumennuspurkkina olen käyttänyt monta vuotta säilyketölkkiä, johon lisään uusia kynttilänjämiiä ja kuumennan sen takan hiilloksella. Voit myös käyttää vanhaa kattilaa sähköliedellä

Rullaa 4 tikkua munakennoon ja sido langalla nyytiksi

Melkein valmiita sytytyspaloja

Kasta varovasti sulaan kynttilämasaan. Anna sytytyspalojen jäähtyä

noin puolituntia. Tämän jälkeen sytytyspalat ovat valmiita käytettäväksi

Tällaisella sytytyspalalla onnistuu tulenteko tuulisemmalla-kin kelillä.

Askarteli

Arto Niemelä

Seppo J. Partanen

Kukasjärven myyttinen historia II

Tietokirjailija Seppo J. Partasen Kukasjärven historiaa käsittelevän artikkelin toinen osa. RH

Rappiosta retkeilijöiden tukikohtaksi

Vettasen suvun tarina Kukasjärven erämaatilalla päättyi 1930-luvun alussa. Isä Frans Oskarin odottamaton menehtyminen Kukasvaaraan 37-vuotiaana teki äidin ja kolmen pienen lapsen elämän liian vaikeaksi, oli muutettava pois. Vettasen tilaa tarjottiin ensin Metsätieteelliselle tutkimuslaitokselle luonnonsuojelualueeksi. Kolmen vuoden kaupanhieronnan jälkeen 850 hehtaarin tilan osti 1936 Suomen Matkailijayhdistys, jolla oli suuret suunnitelman Lapin ja Petsamon matkailukohteiden rakentamisesta. Kukasjärvi unohtui tärkeimpien töiden ja sodan jalkoihin ja rappioitui, kunnes 1960-luvulla retkeilykerhot ottivat sen vastuulle.

Muonion hoitoalueen metsänhoitaja Väinö Sandström tarjosi Vettasen tilaa Metsätieteelliselle tutkimuslaitokselle eli nykyiselle Luonnonvarakeskukselle (entinen Metsäntutkimuslaitos) keväällä 1933. Hän kertoo kirjeessään marraskuussa mm. seuraavaa:

- olisi tärkeätä, että 850 ha saataisiin takaisin valtiolle
 - alueella on aikaisemmin harkattu metsää, joten sen arvo ei ole kovinkaan suuri
 - tilan haltijat olivat esittäneet kauppahinnaksi 150 000 mk, mutta se on aivan liikaa, korkeintaan 40 000 mk.
 - talo on kauniilla paikalla mitä mahtavimman luonnon ympäröimänä ja se olisi erinomainen metsänvarhijan tukikohta
 - kasvullisuus on paikoin hyvin rikas ja siellä on lajeja, joita olen nähnyt vain Kilpisjärvellä
- Toisessa kirjeessään lokakuun 24. päivä 1935 Metsätieteellisen tutkimuslaitoksen johtaja, professori Olli Heikinheimolle Sandström kertoo hinnan pudonneen noin 75 000 markkaan. "Mikäli Metsätieteellisellä Tutkimuslaitoksella ei ole tilaisuutta talon oston, olisi suotavaa, että Matkailijayhdistys sen ostaisi... Joutavaa olisi, että talo joutuisi jonkun keinotelijan käsiin..."

"Nyt jo on Kolarista tie Ylläsjärvelle ja mikäli sitä matkailua silmällä pitäen ruvetaan jatkamaan Kukasjärvelle päin ja siitä edelleen pohjoiseen päin suuntautuvaa vaara- ja tunturi-

Kartassa vuodelta 1927 näkyy polku Kukasjärveltä Sirkkaan.

jonoa myöten Rauhalaan tai Muotkavaaraan niin on kysymyksessä reitti, jota vertaista suurenmoisuudessaan ja koskemattoman luonnon jylhyydessä, joka sitä paitsi asutukseltakin on rauhoitettu, ei maassamme missään ole.”

Sota sorti suuret unelmat

Suomen Matkailijayhdistys osti tilan 80 000 markan kauppahinnalla elokuun 24. päivänä 1936. Yhdistys valtuutti aluemetsänhoitaja Yrjö Pöyhösen tekemään kaupan. Jakamattoman kuolinpesän jäseniä olivat Betty Rosinda Vuollo o.s. Vettanen, hänen miehensä Emil Arvid Vuollo sekä Hanna

Riika Vettanen o.s. Mäcklin ja hänen kolme alaikäistä lastaan. Betty oli yllättäen kuollut kesken kaupanteon ja hänen osuutensa Vettaseen siirtyi tytär Lauralle, jonka holhoojana oli hänen isäpuolensa Emil Vuollo.

Vettasen tila siirtyi Matkailijayhdistykselle aikana, jolloin se suunnitteli mittavia hotellien ja majojen rakentamisia. Valtio antoi matkailuyhdistykselle suuren obligaatiolainan 23.1.1936. Sillä rahoitettiin Punkaharjun Finlandian, Vaalan Lepiniemen, Petsamon Lohilinnan, Inarin, Kukasjärven, Suursaaren, Aulangon, Pallastunturin, Kilpisjärven ja Ounastunturin rakentami-

set ja ostamiset. Kukasjärven hankinta liittyi Pallaksen ja teiden rakennussuunnitelmiin. SMY kaavaili Kukasjärvestä retkeilykeskusta, joka liittyi Pallashotellin rakentamiseen 1937–1938. Se ei toteutunut, mutta Ounastunturin Pyhäkeron hiihtomaja, Kilpisjärven matkailumaja, Pallasjärven ja Hetan majat ehtivät aloittaa toimintansa ennen sotien lopullista hävittämistä.

Talvisota, jatkosota ja Lapin sota hävittivät kaikki Matkailijayhdistyksen majat ja suuret unelmat Lapin matkailun rakentamiseksi. Siinä sivussa näyttävät Vettasen tilan rakennukset pikkuhiljaa rapistuneen

hoidon ja käytön puutteeseen. Sakslaiset eivät suinkaan rakennuksia hävittäneet vetäytyessään Suomesta kohti pohjoista syksyllä 1944. Sen teki heidän puolestaan aika.

Isännätön talo hävisi

- "Rakennukset säilyivät, joskin ilmeisen hoitamattomina ja huonoon kuntoon päässeinä 1940 luvun loppuvuosille. Sitä olivat metsästäjät pitäneet tukikohtanaan siihen asti. Sitten eräs vaikutusvaltainen metsämies otti miehet mukaan ja purki rakennuksen hirret ja siirsi ne järven itärannalle. Sinne niistä tehtiin pienempi ja yksityisomistukseen tullut eräkämpä. Ilmeisesti lämmitykseen tarvittava puu oli mennyt alkuperäisellä paikalla liian kauas. Osa hirsistä lojui vuosia myöhemmin pitkin järven rantoja tuulen tuomina. Kämpän paikka on vieläkin näkyvissä siinä osassa rantametsää, joka on ns. valtion metsää", kertoo kittiläläinen Arvi Ala Kukasjärven rakennusten kohtalosta.

Metsänhoitaja Martti Hanhivaara muisteli, että päärakennuksen hirret siirrettiin Kittilään joskus 1940- ja 1950-lukujen vaihteessa. Rakennus lienee edelleenkin pystyssä ja asuttu kirkonkylän raitin pohjoispäässä. Samoihin aikoihin Kukasjärven suunnalla oli suuria metsätyömaita. Kaksi miestä kalasti jatkuvasti Kukasjärvestä kalaa suuren Homevaaran savotan tarpeisiin. Heidän käyttöönsä pystytettiin Vettasen tilan ulkorakennuksesta niin sanottu Niemen kämppä

Kukasjärven koillisnurkan törmälle.

Kämpä sai nimensä rakentajan sa Pekka Niemen mukaan. Niemen kämppää käyttivät myöhemmin Kukasjärven kalastusoikeuksien vuokraajat; vuonna 1959 kalavedet vuokrattiin vanhemmalle konstaapeli Erkki Metsolle ja Oskari Koistiselle, johtaja Jalmari Salmiselle ja apteekari Urpo Dahlbumille. Myöhemmin joukkoon tuli myös Martti Hanhivaara.

Rappiosta uuteen nousuun

Suomen Matkailijayhdistyksen retkeilykerhot pitivät Aakenuksella suuren talvileirin 1956. Hiihtoretkeillä Kukasjärvelle istuttiin Vettasen talon hirsikasalla ottamassa aurinkoa, suunniteltiin ja unelmoitiin Kukasjärvelle suurta tulevaisuutta, kertoo edesmennyt Martti Helenius laatimassaan historiikissa. Vuonna 1964 laadittiin Kukasjärven alueen käyttösuunnitelma ja perustettiin Kukasjärven eräretkeilykeskus.

- "Tunturituvan hirret otettiin pystymetsästä Kukasvaaran rinteestä. Puiden kaatamisen, rakennuspaikalle kuljettamisen ja kuorimisen sekä maan runkorakentamisen teki kirvesmies Väinö Friman. SMY:n puolesta Kukasjärven asioita hoiti osastosihteeri Vesa Mäkinen. Vettasen vanhoja rakennuksia purettaessa otettiin talteen päärakennuksesta hirsi, joka liitettiin HSL:n kodan läheisyydessä olevaan muistomerkkiin Vettasen rakentamisesta. Hirrenpätkässä

oli teksti "Abrami Lehto 1891", kertoi Martti Helenius.

- Kukasjärven retkeilykeskus rakennettiin vuosina 1965–1967 retkeilykerhojen talkootyönä ja paikallisten ammattimiesten voimin. Sauna valmistui 1969 Valkeakosken Retkeilijöiden toimiessa suurimpana talokkojoukkona.

- Jokelan Retkeilijöiden Mustakannon maja 1972–1973

- Helsingin Seudun Lapinkävijän Goados-kota 1990

SAKARI PALO

Goados alkuperäisellä paikalla 1991

- Lapinkävijäyhdistys Kiehisten maja 1991

- Lapin Matkailijayhdistyksen maja 1991–1992

- Napapiirin Leirintämatkailijoiden maja 1992 – Kukasjärven Retkeilijöiden maja 1998

Omaisuuuden myynti

Vanha Vettasen tila ehti olla jakamattoman joidenkin niittypalstojen myyntiä lukuun ottamatta lähes 100 vuotta. Veitsiluoto Oy osti vuonna 1984 Suomen Matkailuliitolta noin puolet tilasta. Noin 415 ha laajuinen

maa-alue ulottuu Pyhäjärven pohjoiskärjestä Aakenusjoelle pitäen sisällään koko Kukasjärven läntisen ja pohjoisen osan kapeata rantakaistalletta lukuun ottamatta. Kauppahinta oli 1 miljoonaa markkaa.

Seuraavana vuonna Matkailuliitto myi Ympäristöministeriölle 390 ha maa-alueen 950 000 markan hinnalla. Kauppaan kuului Kukasjärven rantaa sekä laaja maa-alue järven länsi- ja lounaisrannalla Pyhäjärvestä alkaen. Viisi retkeily- ja matkailuyhdistystä ehti ostaa vajaan 2000 m² maa-alueen rakentamiensa mökkien ympäriltä Suomen Matkailuliitolta. Kittilän kunta lunasti konkurssiin ajautuneelta Matkailuliitolta 18.10.2002 Vettasen tilasta jäljellä olevat maat ja Kukasjärven. Koko järvi kuuluu nykyisin kunnalle ja kalastuksesta huolehtii Kittilän jako- ja kalastuskunta.

Tulevaisuuden suunnitelmissa on joskus rakentaa pieni erämainen kalastustukikohta, joka palvelisi sekä paikallisia että turisteja. Suunnitelmalla ei ole aikataulua. Kunnan maalle on Lapin ympäristökeskus rakentanut rantautumispaikan ja laavun, mikä on kaikkien Kukasjärven kalastajien käytössä. Laavu on kunnan ja kalastuskunnan hoidossa, kertoi Kittilän kunnanjohtaja Seppo Maula.

Näin Vettasen tila on jaettu uusille omistajille. Vanhan erämaatilan vaiheissa heijastuu pienessä mittakavassa koko Lapin muuttuminen runsaan vuosisadan aikana.

Seppo J. Partanen

Kirjareppu

Kirjareppu kertoo uusista kartoista, karttasovelluksista sekä retkeilijää ja luonnonystävää kiinnostavista kirjoista, ja opastaa myös vanhojen kirja-aarteiden äärelle. Miten milloinkin.

Kuuramäki III, laulu tunturikylästä Kari Kaulanen

Kari Kaulasen kirjat muodostavat trilogian ja ilmeisesti sarjaa on ollut tarkoitus vielä jatkaa. Loppukaneetissa kirjailija toteaa, terveydellisistä syistä "on painettava jarrua", joten kuka-pa tietää...

Joka on lukenut edelliset osat, tart-

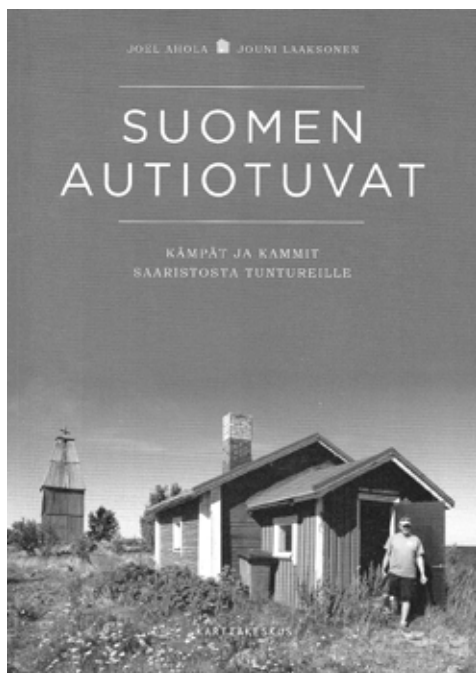
tuu lukemiseen kiinnostuksella, sillä kirjassa kerrotaan Lapin matkailun historiaa elävällä tavalla. Kuinka pienestä ja vaatimattomasta kaikki on alkanut. Taustana on lappilainen kylä, joka toipuu sodan jälkeisistä vuosista. Kaukainen erämaakylä nousee raskaista vuosista vaikeitten ponnistusten kautta. Ensimmäisessä luvussa kerrotaan, miten linja-auto saapuu vihdoin kylään, Se merkitsee samalla, että kylä on saanut vihdoin tieyh-
teyden.

Kaulasen teksti on elävää ja kiinnostavaa, se avaa monella tapaa matkailun merkitystä pienelle kyläyhteisölle. Kirjailija korostaa, että kyseessä on hänen luomuksensa Lapin kylästä. Kuitenkin miten monta kylää Lapissa on, jossa on keskitetty elantoa matkailun varaan. Tähän on vaikuttanut kylän muhkeat tunturit ja maisemat. Varsinkin tunturihiihto on voimavara, joka on saanut etelän turistit suuntaamaan suksensa pohjoiseen – jopa ennen sotavuosia. Matkailun alkuvaiheessa ei kaivattu nykyis-

ten turistien kaipaamia viihdykkeitä. Vaan nautittiin päivän hiihtoretkien päätteeksi pääsystä saunaan ja talon tarjoaman ruokapöydän ääreen sekä kertaamaan päivän tapahtumia. Isäntäväki siirtyi tarvittaessa lattia-majoitukseen tai jopa navetan ylisille. Lattia kelpasi myös monelle etelän kulkijoille päivän hiihtoretken nautintojen jälkeen, kunhan vain sai pe-tipaikan lämpimän katon alta. Lapin ihmisten välittömyys vaikutti etelän ihmisiin myönteisesti ja avasi monia kiperiä tilanteita huumorilla. Kirjassa kuvataan, kuinka talon maatalouden kiireiden keskellä eletään ns. normaalia elämää. Oli kyettävä tarjoamaan palveluita kasvavalle vierasjoukolle ja keksittävä keinot mistä saadaan ruokaa suuremmalle joukolle. Rajan läheisyys vaikutti myös monien tuotteiden saantiin, jopa helpommin kuin etelässä. Tähän tietysti toivat helpotusta kylään perustetut kaupat ja muutkin palvelut ja kylän oma koulu. Koululla on ollut monta tärkeää merkitystä kylän kehityksessä ja innovaatioiden löytämisessä.

Kuuramäen ihmiskuvaukset ja kohtalot ovat kiinnostavia ja eläviä. Mistään jatkokirjasta ei ole kyse, joten kirjan voi aloittaa tästä osasta ja kiinnostuksen myötä palata tarvittaessa aikaisempien kirjojen tapahtumiin.

RB
Väyläkirjat, 2021.

Suomen autiotuvat, kämpät ja kammit saaristosta tuntureille Joel Ahola ja Jouni Laaksonen

Kirja on korjattu ja tarkistettu laitos aikaisemmista versiosta v. 2020. Tämä on tarpeellista, koska kirjasta löytää usein merkintöjä kämppien muuttuneista tilanteista tai myös kämpän häviämisestä autiotupa käytöstä. Syitä on luonnollisesti monia. Äärimmäinen tapaus on esim. kämpän palaminen tai kämpän huonokuntoisuus, joten sitä ei suositella majoitukseen. Joidenkin tupien kohdalla on, että tupa on museoitu tai

muuten poistettu käytöstä. Paikalle on rakennettu kota tai laavu retkeilyjä palvelemaan ja ne eivät siten sovellu enää ympärivuotiseen käyttöön. Nämä ovat tärkeitä ajankohdista tietoa, jotka muutenkin on syytä tarkistaa ennen retkeä Luontoon.fi sivuilta.

Kirja on jaettu XII alueeseen, joista puolestaan on osa-alueita kämppien tarkempaa kohdentamista varten. Kiinnostavaa on, että varsinaisten autiotupien lisäksi esitellään joitakin yksityisiä autiotupia. Kirjoittajat toteavat että nämä eivät ole varsinaisia autiotupia, vaan yksityisiä avoimia tupia, joissa ollaan itse asiassa vieraina. Siksi niissä tulisi noudattaa esimerkiksi siisteyttä ja huolenpitoa ja huolehtia puuhuollosta omien voimien ja mahdollisuuksien mukaan. Tupien esittely keskittyy pohjoiseen, mutta joitakin esimerkkejä on eteläisestä Suomesta ja jopa saaristosta. Myös muutamat luvut eri alueen helmistä ovat kiinnostavia. Eteläisimmät kohteet löytyvät itäisen Suomenlahden ja Valkmusan kansallispuistojen tuvista.

Kirjassa on tärkeää tietoa autiotupien historiasta sekä muistakin mahdollisista yöpymispaikoista, vanhat kulkijan käskyt on syytä palauttaa mieleen, joista on useita esimerkkejäkin.

Verrattuna vanhoihin autiotupaja retkeilyoppaisiin ovat tupien löytämisohjeet tarkentuneet ja tuvista on tarkat koordinaatit, samoin tuvis-

ta on edellisten kävijöiden kommentteja kaiken suolana. Kaikkiaan tämä on hyvä reittiopas, sillä siihenkin annetaan vinkkejä. Mukana on yli viisisataa asumiskelpoista tupaa ja näiden lisäksi yli kaksisataa entistä tupaa ja lisäksi tietoa tupien varustelusta, koosta ja sijainista.

Kirjan lopussa on pieni yhteenve-to tuvista eri puolilla maailmaa. Tosin pohjoismaiden tupien käytännöistä olisi voinut olla tarkempaa tietoa, koska esim. Suomen Ladun jäsenet yöpyvä veljes järjestöjen tuvilla jäsenhinnoilla ja Norjassa saa alennusta mm. ruokailukustannuksista.

Kirjan lopussa on myös hyvät karttadetaljit, jotka eivät kuitenkaan poista tarvetta hankkia tarkempia karttoja oman vaellus reittinsä varrelta. Suunnittelussa nämä ovat kuitenkin oiva apu. Samoin kirjan värikuvitus tarjoaa parempaa tietoa, kuin vanhojen reittioppaiden mustavalkoiset kuvat. Myös maaston hahmottaminen on oivallettu, ja useat maastokuvat vastaavat parhaiden reittioppaiden kuvitusta ja havainnollistavat oleellisesti kirjaa.

RB
Suomen autiotuvat:
Karttakeskus 2020.

Rinkan pohjalta

Rinkan pohjalle kertyy kaikenlaista, kuten tietoja kursseista, näyttelyistä ja esityksistä sekä muita kuin retkeilytietoja ja -taitoja karuttavia pikku-uutisia eritoten Lapista, luonnosta ja saamelaisista.

Luontokohteiden palveluvarusteita parannettu

Luontokohteiden palveluvarustukseen on tehty merkittäviä parannuksia lisärahoituksen turvin. Ohessa esimerkkejä eri puolilta Suomea ovat mm.

Lappi: Pyhä-Luoston kansallispuiston Isokuruun on tehty metallirunkoinen ja puupäälysteinen reitti sekä Uhriharjun metalliportaat. Perinteisempää rakentamista edustavat Martimoaavan pitkokset.

Saariselällä, siellä kunnostettu liiterteitä, lintutorneja ja tupia Ukk puistossa ja Lemmenjoen kansallispuistossa

Pohjanmaa-Kainuu: Riisitunturin ruuhkaiseksi käyneen parkkipaikan kapasiteetti on kolminkertaistettu. Suosittu Riisin rietas -päiväreitti on kestäväyty kasvaneiden käyntimäärien edellyttämään kuntoon. Metsähallitus ja Posion kunta ovat myös yhteistyönä kunnostaneet kansallispuiston reittien lähtöpisteelle vievän tien. Syötteen kansallispuistossa on kunnostettu retkeilyreittejä merkittävässä määrin.

Rannikko: Pääkaupunkiseudulla, etenkin Nuuksiassa ja Sipoonkorvessa, on laajennettu useita pysä-

köintialueita ruuhkien välttämiseksi. Lisäksi Lounais-Suomessa kunnostettiin 150 vuotta vanha Säpin arkkulaituri. Svartholman linnakesaarella on käynnissä muurinkorjaustyömaa – kohde on merkittävä kulttuuriperintökohde.

Järvi-Suomi: Työvaiheessa ovat Saimaan retkisatamien laituriprojektit sekä esteetön reitti Punkaharjulla Karjalankallion maastossa. Evolla on tehty esteettömiä reittejä.

Metsähallituksen tiedotteita Syksy 2021 (RB)

Ylläksen reiteille oma yhtiö

Kolarin kunta on perustanut alueen reittien ylläpitoon oman reittiyhtiön. Tällä hetkellä talvisia ja kesäisiä reittejä ylläpitää Ylläksen Matkailijayhdistys. Se kerää varat ja on kilpailuttanut urakoitsijaksi Tunturi-Lapin Vesi Oy:n Nykyinen sopimus on voimassa 2018 -2023. Kolarin kunta on selvittänyt parasta vaihtoehtoa Kolarin reittien ylläpitoon kuten latujen, moottorikelkkareittien sekä talvipolkujen ylläpitoon. Reittiyhtiö on perustettu ja tarkoituksena on tuoda läpinäkyvyyttä rahavirtojen kulkuun ja keskittää henkilökuntaa yhden yhtiön alaisuuteen. Tunturi – Lapin Vesi

Oy:n kalusto siirtyy uudelle yhtiölle. Ylläksen matkailuyhdistys jatkaa nykyisen kauden talvireittien ylläpitäjänä. Ylläksen Matkailu yhdistyksessä päätös nähdään tärkeänä, koska nykyinen käytäntö on ollut pirstaleinen. Yhdistys pitää tärkeänä, että Ylläksen reitit ja ladut ovat maamme parhaita ja niitä kehitetään jatkossakin. Matkailuyhdistys mm. jatkaa Ylläs ympäristöiseksi hanketta.

Kuukkeli (RB)

Pallakselle uusi kesäreitti

Pallashotellilta Mäntyrovan autiotuvalle johtava latupohja on uudistettu kestäväksi kesä retkeily käyttöön. Neljän kilometrin pituinen reitti on myös pyöräiltävissä. Yhdistämällä uuden reitin pohjoisempana kulkevaan hotelliin ja Mäntyrovan yhdistävään reittiin syntyy uusi n. 7.5 km pituinen rengasreitti. Pohjoinen reitti on kivikkoinen ja vaativa, mutta uutta reittiä pitkin pyöräily on helppoa. Mäntyrovalta voi jatkaa matkaa Torasieppiin. Tätä reittiä ei ole kunnostettu, mutta se sopii maastopyöräilyyn. Torasiepiltä pääsee takaisin Pallakselle maantietä pitkin. Myös Taivaskerolle vievää kesäretkeily reittiä on parannettu kestävämmäksi jo kesälä 2020.

Kuukkeli (RB)

UKK puiston kuulumisia

Opastusta myös maastossa

Tänä kesänä kansallispuiston henkilökunta oli antamassa opastusta ja retkeilyneuvontaa myös maastossa. Jalkautuminen tapahtui pyörillä, mutta myös lähimaastossa opastettiin lähiretkeilijöitä. Heitä kutsuttiin rangereiksi. Rangereiden tehtäviin kuului pienet korjaustyöt sekä siistimiset tuvilla. Rangerit saivat palautetta retkeilijöiltä. Retkeilijöiden kanssa keskusteltiin reiteistä ja numeroiduista pyöräreiteistä. Tupien kunnosta saatiin mm. välitöntä palautetta. Tavoitteena oli myös parantaa retkeily rakenteita havainnoimalla ja keskustelemalla retkeilijöiden kanssa.

Pyhä-Nattasilla kulkiessa tulee huomioida tunturin merkitys

Viime kesänä alueen retkeily lisääntyi huomasti ja polku leventyi hiljalleen. Jatkossa sinne on tulossa sora-pohja, jotta kulumista ehkäistään.

Unna-Maari Pulska Vuotson saamelaisseura ry:stä on huolestunut mm. alueen roskaantumisesta ja paikankulumisesta. Kulkijat eivät aina muista, että ollaan Luonnonpuistossa, jossa liikkuminen on rajoitettua verrattuna kansallispuistoihin. Myös luonnon kunnioitusta ja arvostusta toivottaisiin vierailta. Sompion luonnonpuistossa liikkuminen on sallittua ainoastaan merkityillä poluilla eikä tulia saa tehdä kuin päivätyvan kamiinaan. Luvattomat nuoti-

on jäljet kertovat, ettei ohjeita noudateta. Matkailu yritysten tulisi kertoa ihmisille, että Nattasiin liittyy saamelaisille merkitys pyhänä paikkana ja tällöin odotetaan kunnioittavaa käytöstä siellä liikuttaessa. Ei ole myöskään sallittua nousta kivi tooreen päälle, koska aluetta on suojeltava kulumiselta.

Raakuinvestointia UKK puistossa

Raaku inventointia olivat tekemässä viime kesänä Panu Oulasvirta ja Heikki Erkinaro. Elokuussa Luttojoella jalkauduttiin maastoon tai paremminkin sukellettiin veteen. Luttojoella on yksi parhaista raaku esiintymistä maassamme. Raaku on Lutollakin yksi uhanalaisimmista eläimistä. Se on rauhoitettu jo v. 1955.

Meneillään oleva valtakunnan rajoja ylittävä projekti tähtää raakun elinolojen parantamiseen ja rahoitusta on saatu Kainuun Ely keskuksesta ja Metsähallitukselta. Sitä Tehdään Salmus projektin nimellä. Myös Eu:lta on saatu tukea. Projektista voi lukea sivulta <https://metsa.fi/projekti/salmus-hanke/>

Juuret veden alla

Saariselän sanomissa oli myös Kiinnostava luku Porttipahdan ja Loka tekoaltaiden alle jääneistä kylistä. Johdantona on kartta vanhasta Sompion alueesta, jonka kartoittajana Samuli Paulaharju tuli tunnetuksi. Yli vuosikymmen sitten täytettiin altaat, jolloin yli 600 ihmistä menetti kotinsa

ja kotimantunsa. Se vastasi tuolloin 5.5 % Sodankylän väestöstä, menetyks katsottiin tärkeäksi yhteisen edun nimissä. Jäljelle jäi vain korkeimpien vaarojen huiput ja kaipuu vanhoille kotitankuville.

Jääkärikämpä elää vain muistoissa.

Itsenäisen Suomen ensimmäinen rajavartiokämpä lahoaa hiljalleen UKK puiston Suomujoki varressa. Kullervo Kempainen kirjoitti Lumikuru kirjassaan 1959 jääkärikämpästä, joka rapistuu Rupisuolijärven ja Suomun välisellä kannaksella. On valitettavaa, että näin tärkeä historiallinen tupa on päästetty lahoamaan aikojen saatossa, eikä sitä ole kunnostettu. Saariselän sanomissa ehdotetaan, että kämpä voitaisiin vielä ehkä kunnostaa, tai vähintään rakentaa suojakatos sen päälle. Tällöin kämpä säilyisi historiallisena muistomerkkinä jälkipolville. Kämpään liittyy monta mm. Lapin historiaan liittyvää henkilöä ja historiallista tapahtumaa. Saariselän sanomat syksy 2021 (RB)

Kultamaan tyttäret

Anne Roth on kirjoittanut kirjan ja se julkaistiin kullanhuuhdonnan maailman mestaruuskisojen yhteydessä. Kultamentorina on toiminut Seppo J Partanen.

Kullankaivajista kertovista teoksissa ei ole aikaisemmin huomioitu naisnäkökulmaa. Kultamuseossa avattu näyttely "Tähtiä" kertoo myös naisista kullanhuuhdonnan

parissa. Kirjaan sisälletyn Petronella kliseestä huolimatta kirjaan on saatu sisällytettyä uusia ja virkistäviä näkökulmia naisten osallistumisesta kullankaivuuseen. Kirjan on kustantanut Väyläkirjat Vesa Luhta Saariselän sanomat syksy 2021 (RB)

Näin kehittyi

Levin matkailutoiminta

Alueen matkailun perustana Kittilässä oli Sirkassa alkanut kotimajoitustoiminta. Aiheeseen on perehtynyt

Sirkasta kotoisin oleva Marja Toivonen. Häneltä ilmestyi viime keväänä kirja "Levin matkailun synty", sen perustana oli kotimajoitus Sirkan kylässä. Kirjassa on aineistoa vuosilta 1930- 1980. Matkailua on tarkasteltu alkumetreiltä nykypäivään asti. Keskeisessä osassa on kotimajoitus, sen synty ja kehitys. Kirjaan on saatu kerättyä runsaasti mielenkiintoista aineistoa, johon kuuluu myös upea valokuva kokoelma. Kirjan on kustantanut Väyläkirja

Levin sanomat syksy 2021 (RB)

JÄSENEDET

Jäsenedet saa vain jäsenkortin esittäen

Calazolta 20 % alennus!

Retkeilyoppaistaan ja vedenkestävistä retkeilykartoistaan tuttu Calazo myöntää Helsingin Seudun Lapinkävijöille 20 prosentin alennuksen nettikaupassaan.

Alennuksen saadaksesi täytä maksaessasi "Minulla on alennuskoodi"-kohtaan HSL2020 ja "haluan jättää viestin"-kohtaan HSL:n jäsennumeroni XXXX.

Alennus koskee myös Calazon Ruotsin, Norjan ja Tanskan kartoja ja kirjoja!

www.calazo.fi

Scandinavian Outdoor 10%, Forum Helsinki sekä Tammisto Vantaa, www.scandinavianoutdoor.fi

Kilpisjärven retkeilykeskus

10% majoituksesta, ei kesä- ja syyskesongilla

www.kilpisjarvenretkeilykeskus.fi

Hotelli Hetan majatalo 10% normaalihinnoista, 5% alennushinnoista, www.hetan-majatalo.fi

Ankarat Avotunturit 15 % verkko-kaupan tuotteista (ei elektroniikasta ja keitinlaatikosta), www.avotunturit.fi. Pyydä alennuskoodi ja ohjeet osoitteesta, [jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat(at)lapinkavijat.fi)

Retki -lehti uusi 6 numeron tilaus 35 € (norm.50 €) ja jo tilatusta lehdestä 5 € alennus. Lähetä tietosi Raija Hentmannille, [raija.hentman\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:raija.hentman(at)lapinkavijat.fi)

YLEISTÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry perustettiin vuonna 1973 edistämään erityisesti Helsingin seudulla Lapin matkailua ja retkeilyä. Jäsenyysmuodot ovat varsinaiset jäsenet, nuorisojäsenet ja kunniajäsenet.

Jäsenmäärä: 11.11.2021, 899 henkilöä ja lehden erillistilajia, 6 kpl

Jäsenmaksut: vuodelle 2021 varsinaiset jäsenet 20 euroa ja nuorisojäsenet (alle 18 vuotiaat) 10 euroa

Jäsenasioiden hoitaja: sekä **osoitteenmuutokset:** *Sakari Palo*, 040 530 9578, jasenasiat@lapinkavijat.fi, Varahenkilöt: *Kauko Hämäläinen ja Saara Loiste*.

Taloudenhoitaja: *Marja Luhtala*, Kuusmiehentie 72 B, 00670 Helsinki 045 264 3901, talous@lapinkavijat.fi

Pankkiyhteys:
Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

HALLITUS

Puheenjohtaja: *Markus Pyhälä*,
040 419 0967,
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

Varapuheenjohtaja:
Raija Hentman, 0400 380 606,
raija.hentman@lapinkavijat.fi

Sihteeri: *Sirkka Leppänen*, 050 346 5876
sirkka.leppanen@lapinkavijat.fi

Jäsenet: *Marina Koskelainen, Saara Loiste, Antti Pasanen, Kaisa Peuramäki, Ari Saarinen, Taina Teroahartiala*

Hallituksen sähköposti:
info@lapinkavijat.fi

TOIMIKUNNAT

Koulutustoimikunta: vetäjä
Saara Loiste, 040 565 6231,
koulutustk@lapinkavijat.fi

Ohjelmatoimikunta: vetäjä
Marina Koskelainen, 0400 291 550,
ohjelmatk@lapinkavijat.fi

Talkootoimikunta: vetäjä *Kaisa Peuramäki*, 050 353 7637,
talkootk@lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta: vetäjä *Soile Taskinen*, tiedotustk@lapinkavijat.fi

Ulkoilutoimikunta: vetäjä
Juha Karsikas, 040 548 1250,
ulkoilutk@lapinkavijat.fi

Muut tiedot toimikuntien jäsenistä, toimihenkilöistä, tiedottamisesta ja tukikohdista Lapinkävijässä 1/2021 ja yhdistyksen kotisivuilla, lapinkavijat.fi.

VARUSTEVUOKRAUS

Rinkkoja

Keittimiä

Telttoja

Ahkioita

Vuokrausvastaava Antti Pasanen 050 376 8590 (tekstiviestillä)
Yhdistyksen jäsenille jäsenhintaan ja ei-jäsenille korotettuun hintaan.
Tarkemmat tiedot verkkosivulla www.lapinkavijat.fi

ILMOITUS

Uutuuskirja Lapin eräretkeilystä, missä kurjenkanervan kukinnan ja häikäisevän auringon öiden lisäksi kaivetaan lumiluolaa ja rakennetaan rakotulia. Vuonna 1970 alkaneet retket sisältävät myös paikallishistoriaa. Kirjassa on 400 sivua ja iso värikuvaliite. Tilaukset [upihkala\(at\)gmail.com](mailto:upihkala@gmail.com) hintaan 30,- plus postituskulut.

Posti Green

Tule kokemaan erämaan rauhaa
Aakenuksen syliin

Kukasjärvelle

Jäsen, varaa itsellesi
Gados tai Kukasmaja
taikka molemmat

Ota yhteyttä *Markus Pyhälä*, 040 419 0967